
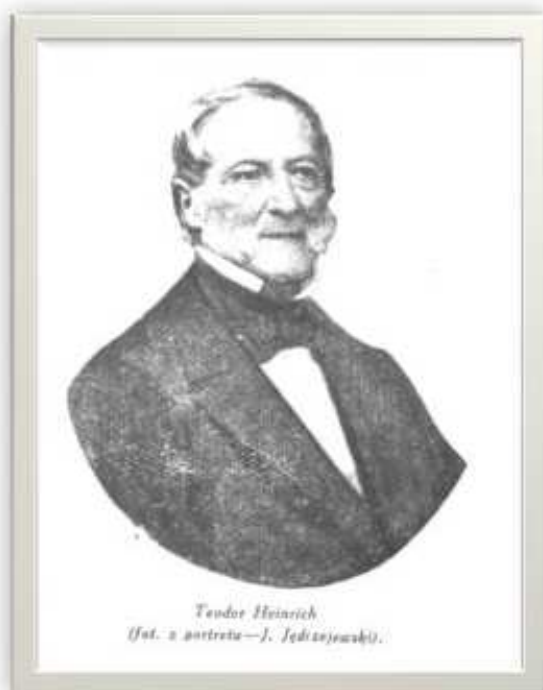
FARMACJA

REGIONU PÓŁNOCNO-WSCHODNIEGO

BIULETYN INFORMACYJNY
OKRĘGOWEJ IZBY APTEKARSKIEJ
W BIAŁYMSTOKU

Na okładce: Teodor Heinrich /1790-1869/ aptekarz warszawski, profesor chemii w Instytucie Agronomicznym w Marymoncie koło Warszawy. Autor wspólnie z mgr farm. Szymonem Fabianem, podręcznika dla aptek z zakresu balneologii, farmacji teoretycznej i farmacji praktycznej pt.: „Farmacya”, wydanego w 1835 roku w języku polskim.

Farmacja Regionu Północno-Wschodniego
Biuletyn Informacyjny Izby Aptekarskiej w Białymstoku

Komitet Redakcyjny:

Dorota Bielonko, Agnieszka Kita, Jarosław Mateuszuk,
Elżbieta Rutkowska, Michał Tomczyk, Zenon Wolniak (redaktor prowadzący)

Wydawca:

Okręgowa Izba Aptekarska w Białymstoku

15-435 Białystok, ul. Ludwika Zamenhofa 27

tel./fax 085-732-52-75, tel. 085-740-60-72

www.oiab.com.pl e-mail: biuro@oiab.com.pl

Przygotowanie do druku: Elżbieta Jarmoc -Biuro OIA Białystok

Nr konta bankowego: 16 1020 1332 0000 1102 0232 6403

Wojewódzki Inspektorat Farmaceutyczny w Białymstoku

15-110 Białystok, ul. Kombatantów 4

tel.085-66-23-726, 085-66-23-736, e-mail:

wif.bialystok@wp.pl

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych), zwane powszechnie RODO informujemy, że:

Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest

Okręgowa Izba Aptekarska w Białymstoku, ul. Zamenhofa 27; 15-435 Białystok

- Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu realizacji przepisów prawa.
- Posiada Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych oraz do ich poprawiania.

Podanie danych osobowych zawartych w Biuletynie Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku jest dobrowolne.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam umieszczonych w biuletynie.

Poezje w nr 2 i 3/102 Biuletynu

W aktualnym numerze Biuletynu zaprezentowane zostały wiersze **Joanny Raczkowskiej** – studentki IV roku kierunku Farmacja Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku

Joanna Raczkowska urodziła się w Sokółce. Jest ona osobą o wielu pasjach. Sama o sobie napisała: „staram się sprostać światu pisząc wiersze, szukając wytchnienia w muzyce, teatrze czy recytacji, nie mogąc przy tym przypisać sobie tytułu eksperta w żadnej z tych dziedzin. Jestem jednak dumną posiadaczką dyplomów laureata ogólnopolskich konkursów: „*Pomóż ocalić życie bezbronnemu*” (2013 r.), „*Strojne w biel*” (2013 r.), „*Rytm nieskończoności*” (2015 r.). Zostałam także wyróżniona w organizowanym przez Uniwersytet w Białymstoku konkursie im. Anny Markowej (2017 r., 2018 r.). Piszę gdy napotkam na swojej drodze ludzi, rzeczy, zdarzenia, które są dla mnie jak drogowskazy, staram się opisując je dokładnie dostrzegać i rozumieć”.

Red.

Joanna Raczkowska
Jesienna rupieciarnia

Chodzimy po śladach
Zasuszonych wybarwionych
Skrzydeł aniołów
Cienie liści ułożyły się
W długie warkocze

Zakurzeni deszczem
Ponadgryzani wiatrem
Wypłowiali od zimnego słońca
Jeszcze tylko czasami
Z trudem podnosimy rzęsy

Niektórzy bez duszy
Od dawna nikt nie dotknął
Zdrewniałej skóry
Skrzypimy oddychając
Pękamy

SPIS TREŚCI

Poezje w nr 1 i 2/2019 Biuletynu	1
Spis treści	2
Słowo Prezesa „Wybory do organów samorządowych Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku”	3
Z Naczelnej Izby Aptekarskiej	
Ogólnopolski Dzień Aptekarza 26.09.2019r.	5
Życiorys Dr n. farm. Elżbiety Rutkowskiej.....	7
Życiorys Mgr farm. Marcina Kurowskiego	8
Kalendarium prac OIA za II i III kwartał 2019 r.	9
Z prac Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku	
Sprawozdanie z działalności ORA za II i III kwartał 2019 r.....	13
Uchwała ORA ws. zwołania Zjazdu Delegatów OIA w Białymstoku.....	19
Uchwała ORA ws. zasad podziału OIAB na rejony wyborcze.....	21
Uchwała ORA ws. wyznaczenia terminów zjazdów rejonowych.....	24
Komunikat Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku.....	26
III miejsce załogi OIA w Białymstoku w VIII Żeglarskich Mistrzostwach Polski Aptekarzy.....	27
Dział naukowy	
Zebrania naukowo-szkoleniowe w II-im i III-im kwartale 2019r.....	29
Wybrane zagadnienia dotyczące rozliczania zaliczek w aptekach, w świetle nowych przepisów - <i>mgr farm. J. Mateuszuk</i>	31
Konferencja „Szczepienia – aspekty naukowe, społeczne i prawne” – <i>mgr farm. J. Mateuszuk</i>	34
I Międzynarodowy kongres prawno-farmaceutyczny – <i>mgr farm. J. Mateuszuk</i>	36
VARIA	
Symposium historii farmacji w Krasnobrodzie – <i>mgr farm. Z. Wolniak</i>	40
Udział farmaceutów polskich w budowie warzelni soli w Ciechocinku – <i>mgr farm. Z. Wolniak</i>	46
Aptekarskie silva rerum – nowe wydawnictwo książkowe.....	58

SŁOWO OD PREZESA
WYBORY DO ORGANÓW SAMORZĄDOWYCH
OKRĘGOWEJ IZBY APTEKARSKIEJ W BIAŁYMSTOKU

W bieżącym roku kończy się VII kadencja organów samorządu aptekarskiego. W październiku w trakcie zebrań rejonowych dokonamy wyborów delegatów, którzy będą uczestniczyć w Zjeździe Sprawozdawczo-Wyborczym Okręgowej Izby Aptekarskiej. Nasza izba zrzesza ok. 1000 farmaceutów i dlatego Okręgowa Rada Aptekarska postanowiła, że wybór nowych organów Okręgowej Izby Aptekarskiej na VIII kadencję (2019 – 2023) zostanie dokonany poprzez delegatów wybranych w 5 rejonach wyborczych, zgodnie z uchwałą NRA VI/63/2015 określającą, że jeden delegat przypada na 10 farmaceutów zrzeszonych w OIA w Białymstoku. Wybrani delegaci dokonają wyborów przedstawicieli do władz na Okręgowym Sprawozdawczo-Wyborczym Zjeździe w Białymstoku w listopadzie.

Apeluję do Koleżanek i Kolegów Farmaceutów o czynny udział w tegorocznych wyborach. Proszę o zaangażowanie się w pracę na rzecz samorządu tych, którzy chcą pracować w następnej czteroletniej kadencji, regularnie i sumiennie uczestniczyć w pracach Okręgowej Rady Aptekarskiej, Okręgowej Komisji Rewizyjnej, Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej i Okręgowego Sądu Aptekarskiego. Kandydować to znaczy być świadomym swoich przyszłych obowiązków, które wymagają często poświęcenia dodatkowego czasu pracy na rzecz samorządu, a nawet niekiedy rezygnacji ze swojego czasu wolnego. To przede wszystkim praca w zakresie ustawowych uregulowań dotyczących zawodu w prawie farmaceutycznym, samorządowym i administracyjnym, to dobra znajomość przepisów prawa farmaceutycznego i administracyjnego w zakresie odpowiednich procedur, jak również dobrowolna umiejętność czytania i analizy aktów prawnych tych obowiązujących jak i projektowanych. Istotna jest również praktyczna znajomość pracy w aptece, realizacji recept i wykonywania obowiązków farmaceuty jak i kierownika apteki. Od przyszłego roku wchodzi w życie obowiązek realizacji recept elektronicznych w aptekach ogólnodostępnych, dlatego nabyte już doświadczenie w realizacji takich recept będzie na początku przyszłej kadencji samorządu, z pewnością niezbędne w informacyjnym obszarze obowiązków przyszłej Rady. Praca w organach samorządu na poziomie izb okręgowych to przede wszystkim praca na rzecz pojedynczego farmaceuty zatrudnionego w aptece, hurtowni, dziale farmacji szpitalnej czy innej jednostce, gdzie pracują farmaceuci. Charakter

problemów wynikających z wykonywania obowiązków zawodowych farmaceuty i pomoc udzielana przez organy OIA powodują, że większość działań pomocowych dla farmaceutów czy aptek odbywa się poufnie, bez informowania ogółu o efektach tych działań. Bo tu nie chodzi o splendor czy medialną popularność, tylko o konkretne działanie na rzecz każdego farmaceuty, członka OIA, który niejednokrotnie chce zostać anonimowy. Wiem, że w poprzednich kadencjach wielu farmaceutów skorzystało z pomocy OIA w kontaktach, czy sporach z urzędami administracji lub kontroli państwowej.

Zapraszam chętnych do pracy w samorządzie zawodowym w przyszłej kadencji. W skład organów izby aptekarskiej (Rady, Rzecznika, Sądu czy Komisji Rewizyjnej) powinni wchodzić farmaceuci zarówno z doświadczeniem w pracy samorządu jak i te osoby, które chcą w przyszłości pracować dla samorządu i nabyć doświadczenia w tej działalności. Same dobre chęci czy młody wiek nie wystarczą do codziennej pracy, niejednokrotnie polegającej na świadomym podejmowaniu odpowiedzialnych decyzji w stosunku do każdego farmaceuty – członka OIA. Dotyczy to zwłaszcza osób funkcyjnych, odpowiedzialnych za kierowanie pracami Rady OIA, instytucji Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej, Sądu Aptekarskiego czy Okręgowej Komisji Rewizyjnej. Szczególne wymagania powinniśmy postawić wobec kandydatów na przyszłego Prezesa, Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej, czy Przewodniczącego Okręgowego Sądu Aptekarskiego. Nie mogą to być osoby, które wzbudzają kontrowersje i negatywne emocje w otoczeniu, ponieważ będzie to przeszkodą w działalności na rzecz wszystkich farmaceutów jak i w poprawnych relacjach z osobami z zewnątrz samorządu. ***Może po czterech kadencjach, kiedy prezesem OIA był mężczyzna, czas na pokierowanie Okręgową Izbą Aptekarską w Białymstoku przez kobietę, zwłaszcza kiedy One stanowią przewagę w zawodzie farmaceuty.***

Jeszcze raz proszę o właściwe podejście do tematu wyborów, odpowiedzialne głosowanie nad kandydatami do organów Izby.

Prezes Okręgowej Rady Aptekarskiej
w Białymstoku

mgr farm. Jarosław Mateuszuk

Z Naczelnej Izby Aptekarskiej

OGÓLNOPOLSKI DZIEŃ APTEKARZA WARSZAWA, 26 WRZEŚNIA 2019 R.

Oficjalne 15. obchody Ogólnopolskiego Dnia Aptekarza odbyły się 26 września 2019., w dniu święta patronów aptekarzy i farmaceutów Kosmy i Damiana. Patronat honorowy nad wydarzeniem objął Minister Zdrowia Łukasz Szumowski. Naczelna Izba Aptekarska, która jak co roku zorganizowała uroczystą galę z tej okazji, w tym roku zaprosiła do warszawskiego Teatru Syrena.

Ogólnopolskie obchody Dnia Aptekarza od wielu lat są jednym z najważniejszych wydarzeń środowiska zawodowego. Udoskonalając swoją formułę, w tym roku stały się miejscem debaty aptekarzy, parlamentarzystów, przedstawicieli Ministerstwa Zdrowia, środowisk akademickich i organizacji pacjentów na temat roli jaką powinien odgrywać farmaceuta w polskim systemie ochrony zdrowia. Integralną częścią uroczystości będzie podsumowanie wyników półrocznej kampanii edukacyjnej: „Po pierwsze farmaceuta”.

„Po pierwsze farmaceuta”

Podsumowanie kampanii edukacyjnej promującej zawód „Po pierwsze farmaceuta”, a realizowanej przez Naczelną Izbę Aptekarską wraz z Fundacją Aflofarm. Kampania jest inicjatywą, która miała za zadanie wzmocnić wizerunek farmaceuty w Polsce. W jej ramach przygotowano badanie, którego wyniki zawarto w raporcie „Farmaceuta w Polsce. Ogólnopolskie badania wizerunkowe 2019”. To pierwsze tak kompleksowe badanie, w którym wzięli udział nie tylko farmaceuci, lecz również pacjenci.

Efekty przeprowadzonych działań podsumowali: Elżbieta Piotrowska-Rutkowska – Prezes Naczelnej Rady Aptekarskiej oraz Tomasz Furman – Prezes Fundacji Aflofarm.

Farmaceuta w systemie ochrony zdrowia – zbędny koszt, czy opłacalna inwestycja?

Tak brzmiał tytuł debaty o zawodzie. Na temat opieki farmaceutycznej w Polsce i perspektywach jej wdrożenia, zadań realizowanych obecnie przez farmaceutę w aptece i szpitalu oraz umiejętności niezbędnych do świadczenia usług farmaceutycznych na najwyższym poziomie dyskutowali: Elżbieta Piotrowska – Rutkowska – Prezes Naczelnej Rady Aptekarskiej; Michał

Byliniak – Wiceprezes Naczelnej Rady Aptekarskiej, Prezydent Grupy Farmaceutycznej Unii Europejskiej (PGEU); Maciej Miłkowski – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia; Urszula Jaworska – Członek Zarządu Polskiej Unii Organizacji Pacjentów; prof. dr hab. Wojciech Miłtyk – Przewodniczący Konwentu Dziekanów Wydziałów Farmaceutycznych Uniwersytetów Medycznych oraz Paweł Rychlik – Poseł na Sejm RP.

Podczas obchodów nastąpiło również uroczyste wręczenie odznaczeń państwowych i samorządowych osobom zasłużonym dla farmacji i ochrony zdrowia.

Spośród członków OIA w Białymstoku Medal im. prof., B. Koskowskiego otrzymali: *dr n. farm Elżbieta Rutkowska* oraz *mgr farm. Marcin Kurowski*, których krótkie autobiogramy zamieszczamy poniżej.

Dr n. farm. Elżbieta RUTKOWSKA

Dr n. farm. Elżbieta Rutkowska urodziła się w Białymstoku 27 października 1972r.

Dyplom magistra farmacji uzyskała 1996 r., a po odbyciu stażu w aptece w 1997 r. rozpoczęła pracę w Zakładzie Farmacji Stosowanej Akademii Medycznej w Białymstoku (od 2008 r. Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku).

W 2002 r. uzyskała stopień doktora nauk farmaceutycznych na podstawie pracy pt. *Polityka władz państwowych w Polsce wobec aptek i aptekarstwa w latach 1944-1951 (na przykładzie województwa warszawskiego, białostockiego i katowickiego)*.

Dr Rutkowska jest wieloletnim członkiem Zespołu reakcyjnego czasopisma - Biuletyn Informacyjny Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku „Farmacja Regionu Północno-Wschodniego”.

Jest autorką kilkudziesięciu artykułów dotyczących szczególnie historii technologii postaci leków, historii leku roślinnego oraz historii aptekarstwa w XIX i XX w.

Należy również do Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, Oddział w Białymstoku (Sekcja Historii Farmacji), a od 2017 r. pełni funkcję Sekretarza Ogólnopolskiej Sekcji Historii Farmacji Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego.

Uczestniczyła w organizacji wystaw muzealnych związanych z historią farmacji, a także 43. Międzynarodowego Kongresu Historii Farmacji (Warszawa, 12-15 września 2017 r.). Brała również czynny udział w wielu konferencjach, szkoleniach i sympozjach.

Mgr farm. Marcin KUROWSKI

Mgr farm. Marcin Kurowski urodził się 3 lutego 1976 r. w Białymstoku.

W latach 1991-1995 uczęszczał do VI LO im. Króla Zygmunta Augusta w Białymstoku.

Następnie ukończył w latach 1995-2000 Akademię Medyczną w Białymstoku (obecnie Uniwersytet Medyczny w Białymstoku) na kierunku Farmacja Aptečna.

W latach 2000-2001 odbył staż w aptece "Aqua Vitae" w Białymstoku.

Od roku 2001 pracuje w Hurtowni Farmaceutycznej Przedsiębiorstwa Zaopatrzenia Aptek "Multi Pharme" SA w Łomży. Od roku 2004 pełni w niej funkcję kierownika hurtowni.

W latach 2001-2018 był nauczycielem przedmiotów: Technologii postaci leku oraz Farmakologia w zawodzie Technik farmaceutyczny w Medycznym Studium Zawodowym w Łomży (2001-2005); Szkoła Policealna Ochrony Zdrowia w Łomży (2005-2010); Akademicka Szkoła Policealna przy PWSiP w Łomży (2010-2018).

Od roku 2007 jest egzaminatorem egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie Technik farmaceutyczny.

Z samorządem aptekarskim związał się od samego początku swojej pracy zawodowej.

Czynnie uczestnicząc w pracach Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku.

W latach 2011-2014 był członkiem VI Kadencji Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku.

Od roku 2015 jest członkiem VII Kadencji Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku; Delegat na Krajowy Zjazd Aptekarzy VII Kadencji.

Mgr farm. Marcin Kurowski aktywnie pracuje w zespole do spraw aptek ogólnodostępnych, hurtowni farmaceutycznych i edukacji działającym przy Okręgowej Izbie Aptekarskiej w Białymstoku.

Kalendarium prac O. I. A. w Białymstoku

II i III kwartał 2019 r.

1.04.2019r.

spotkanie z przedstawicielami Sejmu RP w sprawie procedowania nowelizacji ustawy Prawo farmaceutyczne dotyczące sprzedaży wysyłkowej leków

5.04.2019r.

konferencja Forum Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego w Warszawie

6.04.2019r.

konferencja „Szczepienia aspekty naukowe, społeczne i prawne” zorganizowana przez Stowarzyszenie Młoda Farmacja O/Białystok oraz IFMSA – Polska O/Białystok

9.04.2019r.

posiedzenie naukowo-szkoleniowe PTFarm i OIA w Białymstoku „Pierwsza pomoc w stanach zagrożenia życia” Wykład wygłoszony przez pracownika naukowo-dydaktycznego Kliniki Medycyny Ratunkowej UMB

17.04.2019r.

posiedzenie Prezydium ORA w Białymstoku (sprawozdanie w biuletynie)

27.04.2019r.

szkolenie na punkty „twarde” „Rola farmaceuty w procesie leczenia pacjenta” współorganizowana przez Studium Kształcenia Podyplomowego Collegium Medicum UJ i OIA w Białymstoku

10-12.05.2019r.

XXII Podlasko-Mazurskie Warsztaty Farmacji Szpitalnej z udziałem Konsultantów Wojewódzkich

14.05.2019r.

XVIII Dzień Polskiej Farmacji w Warszawie organizowany przez Gazetę Farmaceutyczną i Izbę Gospodarczą „Farmacja Polska”

15.05.2019r.

posiedzenie Prezydium ORA w Białymstoku (sprawozdanie w biuletynie)

15.05.2019r.

posiedzenie naukowo-szkoleniowe PTFarm. i OIA w Białymstoku „Profilaktyka przed podróżą”. Wykład wygłoszony przez pracownika naukowo-dydaktycznego Kliniki Chorób Zakaźnych i Hepatologii UMB

17.05.2019r.

konferencja naukowo-szkoleniowa „Zespół suchego oka – przyczyny i leczenie” oraz „Nieżyt nosa – częsty problem kliniczny”

20.05.2019r.

udział Prezesa ORA, Rady Prawnego ORA w rozprawie przed Sądem Rejonowym w Warszawie

28.05.2019r.

posiedzenie Rady Podlaskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ

28.05.2019r.

posiedzenie Naczelnej Rady Aptekarskiej w Warszawie

1.06.2019r.

konferencja naukowo-szkoleniowa „Konopie medyczne w teorii i praktyce”

4.06.2019r.

posiedzenie Prezydium ORA w Białymstoku (sprawozdanie w biuletynie)

7.06.2019r.

I Międzynarodowy Kongres Prawno-Farmaceutyczny w Białymstoku organizowany przez Wydział Prawa Uniwersytetu w Białymstoku, Narodowy Instytut Leków oraz Wydział Farmaceutyczny UMB

8.06.2019r.

szkolenie na punkty „twarde” „Nowoczesna opieka farmaceutyczna w praktyce” współorganizowana przez Studium Kształcenia Podyplomowego Collegium Medicum UJ i OIA w Białymstoku

10.06.2019r.

udział Prezesa ORA, Rady Prawnego ORA oraz świadków ze strony ORA w rozprawie przed Sądem Rejonowym w Warszawie

13.06.2019r.

posiedzenie Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku (sprawozdanie w biuletynie)

15.06.2109r.

szkolenie na punkty „twarde” „Nowoczesna receptura w dermatologii i farmacji” z udziałem wykładowców Wydziału Farmaceutycznego UMB

25.06.2019r.

posiedzenie Rady Podlaskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ

25.06.2019r.

posiedzenie komitetu redakcyjnego Biuletynu OIA w Białymstoku „Farmacja Regionu Północno-Wschodniego”

12.07.2019r.

posiedzenie Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku (sprawozdanie w biuletynie)

30.07.2019r.

posiedzenie Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku (sprawozdanie w biuletynie)

21.08.2019r.

posiedzenie Prezydium ORA w Białymstoku (sprawozdanie w biuletynie)

28.08.2019r.

spotkanie z Podlaskim WIF w sprawach bieżących

28 – 31.08.2019r.

udział farmaceutów reprezentujących OIA w Białymstoku w Ogólnopolskich Regatach Żeglarskich zorganizowanych przez OIA w Olsztynie (III miejsce w regatach)

4.09.2019r.

posiedzenie komitetu redakcyjnego biuletynu „Farmacja Regionu Północno-Wschodniego”

7.09.2019r.

kurs na punkty twarde z cyklu „Akademia Farmaceuty” organizowany przez Gdański Uniwersytet Medyczny i Okręgową Izbę Aptekarską w Białymstoku.

9.09.2019r.

spotkanie z Podlaskim WIF w sprawach bieżących

9.09.2019 r.

posiedzenie Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku – podjęcie uchwał zjazdowych (szczegóły w dalszej części Biuletynu)

11 – 12.09.2019r.

udział Prezesa w posiedzeniu Naczelnej Rady Aptekarskiej w Warszawie.

12.09.2019r.

posiedzenie Rady Programowej na Wydziale Farmaceutycznym z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej UMB w sprawie zmian podstawy programowej

16.09.2019r.

posiedzenie Rady Podlaskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ w Białymstoku

18.09.2019r.

udział Prezesa (jako reprezentującego stronę postępowania) i Radcy Prawnego w posiedzeniu Sądu Rejonowego w Warszawie

21.09.2019 r. udział przedstawiciela farmaceutów podlaskich w IV Mistrzostwach Polski Farmaceutów w Maratonie MTB w Józefowie k/Warszawy

21.09.2019 r.

kurs na punkty twarde „Komunikacja i informacja o leku w pracy aptekarza” organizowany przez firmę Edukacja i Medycyna

26.09.2019r.

udział przedstawicieli ORA w Białymstoku w centralnych obchodach Święta Aptekarza w Warszawie, wręczenie odznaczeń państwowych i samorządowych. Podsumowanie kampanii promującej zawód farmaceuty „Po pierwsze farmaceuta”

28.09.2019 r.

kurs na punkty twarde z cyklu „ Podstawy opieki farmaceutycznej ‘’

W imieniu ORA w Białymstoku

Jarosław Mateuszuk

Joanna Raczkowska

Bóg chce Ci coś wyszeptać

Czasami coś za szczybie pod skórą
Do oka wpadnie
Nie rżęsa nie kurz nie łza
Potargają się włosy
Zaciągnie się skóra
Na rękę

I jedna na całe ciasto
Trafi się pestka
Pod bolącym zębem
Zaczepi cię uśmiech
Czy całe spojrzenie

*Nie widzisz
Że to Bóg
Chce ci coś
Powiedzieć
Na ucho*

Z prac Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku

Posiedzenie Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej - 17.04.2019r.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku.

Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku wydało zaświadczenia osobom ubiegającym się o pełnienie funkcji kierowników aptek ogólnodostępnych oraz hurtowni farmaceutycznych:

- hurtownia farmaceutyczna mieszcząca się w Białymstoku przy ul. Przędzalnianej
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Bielsku Podlaskim przy ul. Krynicznej
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w miejscowości Krypno Wielkie
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Kolnie przy ul. 11 Listopada
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Siemiatyczach przy Placu Jana Pawła II
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Sokółce przy ul. Piłsudskiego
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Bartoszycach przy ul. Andrzeja Wajdy
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Białymstoku przy ul. Armii Krajowej
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Suwałkach przy ul. Waryńskiego

Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku ustaliło dwumiesięczny czas trwania przeszkolenia uzupełniającego członkowi OIA w Białymstoku.

Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku jednogłośnie przyznało 33. osobom prawo wykonywania zawodu farmaceuty.

Na tym posiedzenie zakończono.

Posiedzenie Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej - 15.05.2019r.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku.

Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku wydało zaświadczenia osobom ubiegającym się o pełnienie funkcji kierowników aptek ogólnodostępnych:

- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Wysokiem Mazowieckiem przy ul. Szpitalnej
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Tykocinie przy ul. Choroszczańskiej
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Białymstoku przy Placu Jana Pawła II
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Białymstoku przy ul. Warszawskiej
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Białymstoku przy ul. Sienkiewicza
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Białymstoku przy ul. Armii Krajowej

Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku jednogłośnie przyznało 2. Osobom prawo wykonywania zawodu farmaceuty.

Na tym posiedzenie zakończono.

Posiedzenie Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej - 4.06.2019r.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku.

Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku wydało zaświadczenia osobom ubiegającym się o pełnienie funkcji kierowników aptek ogólnodostępnych:

- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Białymstoku przy ul. Ogrodowej
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Bargłowie Kościelnym przy ul. Augustowskiej
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Łapach przy ul. Cmentarnej

- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Czyżewie przy ul. Zambrowskiej

Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku jednogłośnie jednej osobie przyznało prawo wykonywania zawodu farmaceuty.

Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku pozytywnie zaakceptowało listę osób nadzorujących odbywanie praktyki zawodowej w aptece pod kątem prowadzonego procesu dydaktycznego przesłaną przez UMB.

Na tym posiedzenie zakończono.

Posiedzenie Okręgowej Rady Aptekarskiej - 13.06.2019r.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku, Przewodnicząca Okręgowego Sądu Aptekarskiego – mgr farm. Ewa Wińska-Jeleniewska, oraz Przewodniczący Okręgowej Komisji Rewizyjnej – mgr farm. Krzysztof Mroczek.

Okręgowa Rada Aptekarska w Białymstoku wydała zaświadczenia osobom ubiegającym się o pełnienie funkcji kierowników aptek ogólnodostępnych i hurtowni farmaceutycznych:

- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Suwałkach przy ul. Kawaleryjskiej
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Grajewie przy ul. 3 Maja
- hurtownia farmaceutyczna mieszcząca się w Białymstoku przy ul. Kleberga

Posiedzenie Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej - 12.07.2019r.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku.

Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku wydało zaświadczenia osobom ubiegającym się o pełnienie funkcji kierowników aptek ogólnodostępnych:

- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Łomży przy Al. Piłsudskiego
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Suwałkach przy ul. Szpitalnej

- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Białymstoku przy ul. Niedźwiedziej
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Białymstoku przy ul. Łąkowej

Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku jednogłośnie przyznało jednej osobie prawo wykonywania zawodu farmaceuty.

Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku potwierdziło odbycie dwumiesięcznego stażu uzupełniającego przez członka OIA w Białymstoku.

Na tym posiedzenie zakończono.

Posiedzenie Okręgowej Rady Aptekarskiej - 30.07.2019r.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku, Przewodnicząca Okręgowego Sądu Aptekarskiego – mgr farm. Ewa Wińska-Jeleniewska.

Okręgowa Rada Aptekarska w Białymstoku wydała zaświadczenia osobom ubiegającym się o pełnienie funkcji kierowników aptek ogólnodostępnych:

- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Łomży przy ul. Al. Piłsudskiego
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Suwałkach przy ul. Witosa
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Siemiatyczach przy ul. 11 Listopada
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Elku przy ul. Juliana Tuwima
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Giżycku przy ul. Warszawskiej (teren działania OIA w Olsztynie).
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Sadownem przy ul. Plac Kościelny (teren działania OIA w Warszawie).
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Sanoku przy ul. Kościuszki (teren działania OIA w Rzeszowie).
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Białymstoku przy ul. Gajowej

- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Białymstoku przy ul. Wojskowej
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Białymstoku przy ul. Dubois

Okręgowa Rada Aptekarska w Białymstoku zapoznała się z informacją przekazaną przez OIA w Warszawie o wydaniu opinii ws. nowej apteki mieszczącej się w Małym Płocku przy ul. Potoczego.

Członkowie Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku jednogłośnie podtrzymali stanowisko Okręgowego Zjazdu OIA w Białymstoku z dnia 16 listopada 2018 r. w sprawie wprowadzenia w art. 94a Ustawy Prawo Farmaceutyczne dotyczącym reklamy aptek, zapisu o możliwości umieszczenia informacji o honorowaniu w aptekach Karty Dużej Rodziny. Zdaniem członków Rady wprowadzenie powyższego zapisu spowoduje dalsze zmiany w art. 94a (choćby poprzez działania ze strony organów UE), które przywrócą sytuację sprzed 2012 roku. Intencja zapisów w art. 94a może się nie zmienić, ale niebezpieczeństwo niezgodnych z prawem czy w ramach „obchodzenia prawa” działań spowoduje nasilenie kampanii reklamowych sieci aptecznych. O skuteczności egzekwowania prawa dotyczącego zakazu reklamy aptek przez poszczególne WIF-y wszyscy doskonale wiedzą jaka jest sytuacja.

Na tym posiedzenie zakończono.

Posiedzenie Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej - 21.08.2019r.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku.

Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku wydało zaświadczenia osobom ubiegającym się o pełnienie funkcji kierowników aptek ogólnodostępnych:

- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Ostrowi Mazowieckiej przy ul. Lubiejewskiej (teren działania OIA w Warszawie)
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Łomży przy ul. Moniuszki

Na tym posiedzenie zakończono.

Posiedzenie Okręgowej Rady Aptekarskiej - 09.09.2019r.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku, Przewodnicząca Okręgowego Sądu Aptekarskiego – mgr farm. Ewa Wińska-Jeleniewska, oraz Przewodniczący Okręgowej Komisji Rewizyjnej – mgr farm. Krzysztof Mroczek.

Okręgowa Rada Aptekarska w Białymstoku wydała zaświadczenia osobom ubiegającym się o pełnienie funkcji kierowników aptek ogólnodostępnych i hurtowni farmaceutycznych:

- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Hajnówce przy ul. 3 Maja
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Zambrowie przy ul. Świętokrzyskiej
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Sokółce przy ul. Sikorskiego
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Tykocinie przy ul. Choroszczańskiej
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Michałowie przy ul. Gródeckiej
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Białymstoku przy ul. Dubois
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Płocku przy ul. Kolejowej (teren działania OIA w Warszawie)
- apteka ogólnodostępna mieszcząca się w Ostrowi Mazowieckiej przy ul. Lubijewskiej (teren działania OIA w Warszawie)
- hurtownia farmaceutyczna mieszcząca się w Łomży przy ul. Nowogrodzkiej

Okręgowa Rada Aptekarska w Białymstoku jednogłośnie przyznała jednej osobie prawo wykonywania zawodu farmaceuty.

Okręgowa Rada Aptekarska w Białymstoku jednogłośnie podjęła uchwały dotyczące Zjazdu Sprawozdawczo –Wyborczego w OIA w Białymstoku (treści uchwał zamieszczamy poniżej).

Sekretarze
ORA w Białymstoku
mgr farm. Agnieszka Kita
dr Beata Kocięcka

Uchwała Nr 535/VII/2019
Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku
z dnia 9 września 2019 r.

w sprawie: zwołania Sprawozdawczo-Wyborczego Okręgowego Zjazdu Delegatów Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku.

Na podstawie: art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1419) w związku z uchwałą Naczelnej Rady Aptekarskiej Nr VI/61/2015 z dnia 24 marca 2015 r. w sprawie zwołania Krajowego Zjazdu Aptekarzy, uchwała się, co następuje:

§ 1.

Zwołuje się Sprawozdawczo-Wyborczy Okręgowy Zjazd Delegatów Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku, zwany dalej „Zjazdem” w dniu **17 listopada 2019 r. o godz. 10.00. (II-i termin 10.30).**

Miejsce Zjazdu: Sala konferencyjna „Centrum Astoria”, Białystok, ul. Sienkiewicza 4.

§ 2.

Przewidywany porządek obrad Zjazdu obejmuje w szczególności:

- 1) wybór organów Zjazdu;
- 2) przedstawienie sprawozdań: Okręgowej Rady Aptekarskiej, Okręgowej Komisji Rewizyjnej, Okręgowego Sądu Aptekarskiego, Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej;
- 3) dyskusję nad sprawozdaniami, w tym z realizacji budżetu oraz przyjęcie stosownych uchwał;
- 4) wybory organów Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku:
  - a) Prezesa Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku,
  - b) Rady Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku,
  - c) Okręgowej Komisji Rewizyjnej ,
  - d) Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej
  - e) Zastępcy Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej ,
  - f) Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego ;
- 5) wybór delegatów na Krajowy Zjazd Aptekarzy;

- 6) dyskusję nad budżetem Izby na rok 2020r.;
- 7) dyskusję nad programem działania Izby w VIII kadencji;
- 8) wystąpienie programowe nowo wybranego Prezesa Rady Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku.

§ 3.

Zobowiązuje się:

1. Prezesa Okręgowej Rady Aptekarskiej do przygotowania sprawozdania z działalności Izby w okresie VII kadencji - w terminie do 31 października 2019 r.
2. Skarbnika Okręgowej Rady Aptekarskiej do przygotowania sprawozdania z wykonania budżetu Izby w okresie VII kadencji - w terminie do 31 października 2019 r.
3. Prezesa Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku do ustalenia listy gości i ich zaproszenia na Zjazd.

§4.

Zobowiązuje się Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej do podejmowania wszelkich czynności związanych z organizacją i przygotowaniem Zjazdu.

§5.

Zobowiązuje się Sekretarza Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku do opublikowania niniejszej uchwały na stronie internetowej Izby (www.oiab.com.pl) oraz w Biuletynie Informacyjnym Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku „Farmacja Regionu Północno-Wschodniego”.

§6.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz ORA w Białymstoku
Mgr farm. Agnieszka Kita

Prezes ORA w Białymstoku
Mgr farm. Jarosław Mateuszuk

Uchwała Nr 536/VII/2019
Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku
z dnia 9 września 2019 r.

w sprawie: zasad podziału Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku na rejon wyborcze celem wyboru delegatów na Okręgowy Zjazd Aptekarzy Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku VIII kadencji.

Na podstawie: art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1419) w związku z uchwałą Naczelnej Rady Aptekarskiej Nr VI/61/2015 z dnia 24 marca 2015 r. w sprawie zwołania Krajowego Zjazdu Aptekarzy uchwała się, co następuje:

§1.

Obszar działania Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku dzieli się na następujące rejon wyborcze:

I REJON PÓLNO-CNY (suwalski) obejmujący powiaty:

Augustowski: miasta Augustów i Lipsk oraz gminy Augustów, Bargłów Kościelny, Lipsk, Nowinka, Płaska, Sztabin

Ełcki: miasto Ełk oraz gminy Ełk, Kalinowo, Prostki, Stare Juchy

Sejneński: miasto Sejny oraz gminy Giby, Krasnopol, Puńsk i Sejny

Suwalski: miasto Suwałki oraz gminy Bakalarzewo, Filipów, Jeleniewo, Przerośl, Raczki, Rutka-Tartak, Suwałki, Szypliszki i Wizajny

II REJON ZACHODNI (łomżyński) obejmujący powiaty:

Grajewski: miasta Grajewo, Rajgród i Szczuczyn oraz gminy Grajewo, Radziłów, Rajgród, Szczuczyn i Wąsosz

Kolneński: miasto Kolno i Stawiski oraz gminy Grabowo, Kolno, Mały Płock, Stawiski i Turośl

Łomżyński: miasta Łomża, Jedwabne i Nowogród oraz gminy Jedwabne, Łomża, Miastkowo, Nowogród, Piątnica, Przytuły, Śniadowo, Wizna i Zbójna

Zambrowski: miasto Zambrów oraz gminy Kołaki Kościelne, Rutki, Szumowo i Zambrów

III REJON POŁUDNIOWY (bielski) obejmujący powiaty:

Bielski: miasta Bielsk Podlaski i Brańsk oraz gminy Bielsk Podlaski, Boćki, Brańsk, Orla, Rudka i Wyszki

Hajnowski: miasta Hajnówka i Kleszczele oraz gminy Białowieża, Czeremcha, Czyże, Dubicze Cerkiewne, Hajnówka, Kleszczele, Narew i Narewka

Siemiatycki: miasta Siemiatycze i Drohiczyn oraz gminy Drohiczyn, Dziadkowice, Grodzisk, Mielnik, Milejczyce, Nurzec-Stacja, Perlejewo i Siemiatycze

Wysokomazowiecki: miasta Wysokie Mazowieckie, Ciechanowiec, Czyżew i Szepietowo oraz gminy Ciechanowiec, Czyżew, Klukowo, Kobylin-Borzymy, Kulesze Kościelne, Nowe Piekuty, Sokoły, Szepietowo i Wysokie Mazowieckie.

IV REJON WSCHODNI (sokólski) obejmujący powiaty:

Białostocki: miasta Choroszcz, Czarna Białostocka, Łapy, Michałowo, Supraśl, Suraż, Tykocin, Wasilków i Zabłudów oraz gminy Choroszcz, Czarna Białostocka, Dobrzyniewo Duże, Gródek, Juchnowiec Kościelny, Łapy, Michałowo, Poświętne, Supraśl, Suraż, Turośń Kościelna, Tykocin, Wasilków, Zabłudów i Zawady

Moniecki: miasta Goniądz, Knyszyn i Mońki oraz gminy Goniądz, Jasionówka, Jaświły, Knyszyn, Krypno, Mońki i Trzcianne.

Sokólski: miasta Dąbrowa Białostocka, Krynki, Sokółka oraz gminy Dąbrowa Białostocka, Janów, Korycin, Krynki, Kuźnica, Nowy Dwór, Sidra, Sokółka, Suchowola i Szudziałowo.

V REJON CENTRALNY (białostocki) obejmujący:

Miasto Białystok

§2.

1. O przynależności do danego rejonu wyborczego decyduje główne miejsce wykonywania zawodu farmaceuty (apteka, punkt apteczny, hurtownia, dział farmacji szpitalnej, inspekcja farmaceutyczna, uczelnia itp.) zgodnie z danymi znajdującymi się w rejestrze farmaceutów prowadzonym przez Okręgową Izbę Aptekarską w Białymstoku na dzień podjęcia uchwały.

2. Osoby rejestrujące się po 9 września 2019r. w Okręgowej Izbie Aptekarskiej w Białymstoku, które nie głosowały w Izbie, z której się przenoszą, są przypisane do IV Rejonu Wschodniego.

3. Osoby niewykonyjące zawodu farmaceuty w aptekach ogólnodostępnych, szpitalnych, zakładowych, działach farmacji szpitalnej, punktach aptecznych oraz hurtowniach, w tym emeryci i renciści (niepracujący w zawodzie aptekarza lub w hurtowni), a należący do Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku są przypisane do IV Rejonu Wschodniego.

4. Zobowiązuje się Prezesa Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku do ustalenia terminów i miejsc zebrań w rejonach wyborczych w celu wybrania delegatów na Okręgowy Zjazd Aptekarzy Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku.

5. Listy farmaceutów należących do poszczególnych rejonów wyborczych zostaną ustalone według stanu w Rejestrze Farmaceutów prowadzonego przez Okręgową Izbę Aptekarską w Białymstoku na dzień 9 września 2019 r.

Listy będą dostępne do wglądu w biurze OIA w Białymstoku od dnia 16 września 2019 r.

Przynależność do danego rejonu farmaceuta będzie mógł sprawdzić od dnia 16 września 2019 r. poprzez osobisty, telefoniczny, e-mail kontakt z biurem OIA w Białymstoku.

§3.

Zobowiązuje się Prezesa Okręgowej Rady Aptekarskiej Białymstoku do ogłoszenia liczby mandatów delegatów wybieranych w poszczególnych rejonach wyborczych, wg ostatecznych list farmaceutów z poszczególnych rejonów wyborczych, sporządzonych na dzień 9 września 2019r.

§4.

Zobowiązuje się Sekretarza Okręgowej Rady Aptekarskiej do opublikowania niniejszej uchwały na stronie internetowej Izby (www.oiab.com.pl) oraz Biuletynie Informacyjnym Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku „Farmacja Regionu Północno-Wschodniego” .

§5.

W sprawach nieuregulowanych niniejszą uchwałą obowiązuje Uchwała Nr V/27/2008 V Krajowego Zjazdu Aptekarzy z dnia 19 stycznia 2008 r. w sprawie regulaminu wyboru delegatów na okręgowe zjazdy aptekarzy oraz Uchwała Nr VI/63/2015 r. Naczelnej Rady Aptekarskiej z dnia 24 marca 2015 r. w sprawie określenia liczby delegatów na okręgowe zjazdy aptekarzy w stosunku do liczby członków okręgowych izb aptekarskich.

§6.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz ORA w Białymstoku

Mgr farm. Agnieszka Kita

Prezes ORA w Białymstoku

Mgr farm. Jarosław Mateuszuk

Uchwała Nr 537/VII/2019
Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku
z dnia 9 września 2019 r.

w sprawie: wyznaczenia terminów zwołania rejonowych zebrań aptekarzy - członków Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku, celem wyboru Delegatów na Okręgowy Zjazd Aptekarzy Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku VIII kadencji.

Stosownie do dyspozycji zawartej w §2 ust. 4 uchwały nr 536/VII/2019 Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku z dnia 9 września 2019r. w sprawie zasad podziału Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku na rejony wyborcze w celu wyboru Delegatów na Okręgowy Zjazd Aptekarzy Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku, Okręgowa Rada Aptekarska w Białymstoku postanawia co następuje:

§1.

Zwołuje się w następujących terminach, rejonowe zebrania sprawozdawczo-wyborcze aptekarzy - członków Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku:

I REJON PÓLNO-CNY (suwalski) – 15 października 2019 r. (wtorek), godzina 18.00 (II-i termin 18.30) – Augustów, Hostel „Augustów”, ul. 1. Pułku Ułanów Krechowieckich 2.

II REJON ZACHODNI (łomżyński) - 24 października 2019 r. (czwartek), godzina 18.00 (II-i termin- 18.30) – Łomża, Hotel „Gromada”, ul. Rządowa 1A.

III REJON POŁUDNIOWY (bielski) - 17 października 2019 r.(czwartek), godzina 18.00 (II-i termin- 18.30) – Bielsk Podlaski, sala konferencyjna Starostwa Powiatowego, ul. 11 Listopada 4.

IV REJON WSCHODNI (sokólski) – 21 października 2019 r.(poniedziałek), godzina 18.00 (II-i termin- 18.30) – Białystok, Centrum „Astoria”, ul. Sienkiewicza 3.

V REJON CENTRALNY (białostocki) - 29 października 2019 r. (wtorek), godzina 18.00 (II-i termin- 18.30) – Białystok, Centrum „Astoria”, ul. Sienkiewicza 3.

§2.

Uchwała podlega ogłoszeniu na stronie internetowej Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku www.ojab.com.pl oraz w Biuletynie Informacyjnym Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku „Farmacja Regionu Północno-Wschodniego”.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz ORA w Białymstoku
Mgr farm. Agnieszka Kita

Prezes ORA w Białymstoku
Mgr farm. Jarosław Mateuszuk

Joanna Raczkowska

Ornamentacja zła

Ornamentacja zła
To skomplikowane wzory

Blizn i ran
Korytarzy
Płynących gniewnym krzykiem
Ale też cichym
Przyzwoleniem
Pustych tuneli
Wydrążonego
Przez pociski i pięści
Świata

Dobro
Nie wije się
Przybiera kształt
Róży wiatrów
Drogowskazów
Smyczka i skrzypiec
Spojeń
Twojego ciała

**Członkowie
Okręgowej Izby Aptekarskiej
w Białymstoku**

KOMUNIKAT

Przypominamy, że członkowie Izby powinni **niezwłocznie** informować organy Izby o każdorazowej zmianie danych objętych rejestrem farmaceutów prowadzonym przez Okręgową Izbę Aptekarską w Białymstoku tj.: miejsca zatrudnienia i zamieszkania, jak również zmianie nazwiska, uzyskanych stopniach naukowych i specjalizacjach.

Brak aktualnych danych spowoduje, że farmaceuta będzie niewidoczny w ogólnodostępnej części Centralnego Rejestru Farmaceutów (status „nieaktywny”). Jego dane nie będą mogły być zweryfikowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia, co może skutkować brakiem możliwości rozliczanie recept refundowanych.

Okręgowa Izba Aptekarska w Białymstoku przypomina również o konieczności bieżącego regulowania składek członkowskich. Farmaceuci posiadający zaległości w opłacaniu składek nie będą również widoczni w ogólnodostępnej części rejestru farmaceutów (status „nieaktywny”).

Opóźnienie w opłacaniu składek członkowskich dłuższe niż 3 miesiące, będzie egzekwowane na drodze postępowania administracyjnego oraz spowoduje skierowanie sprawy do Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej.

Podstawa prawna: art.8 ust.2 i 3 ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (t.j.Dz.U z 2016 r. poz.1496)

W imieniu Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku

Prezes ORA w Białymstoku
mgr farm. Jarosław Mateuszuk

Skarbnik ORA w Białymstoku
mgr farm. Joanna Moroz

Dr Beata Kocięcka

III miejsce załogi OIA w Białymstoku podczas VIII Żeglarskich Mistrzostw Polski Aptekarzy.

W dniach 30-08-2019 a 01.09.2019 w ośrodku Wrota Mazur w Imionku koło Pizsa odbyły się VIII Żeglarskie Mistrzostwa Polski Aptekarzy. Do współzawodnictwa stanęło 13 załóg . Załogi reprezentowało 8 izb aptekarskich. Regaty odbyły się na jeziorze Roś na jachtach typu Delphia 21 .

Regaty rozpoczęły się w piątek rano 30.08.2019 r. Uroczyste otworzył je Komandor Regat Prezes Okręgowej Izby Aptekarskiej w Olsztynie mgr farm. Roman Grzechnik, który był organizatorem zawodów. Przed rozpoczęciem rywalizacji została uroczyście zaprezentowana flaga regat 2019 oraz flaga Klubu Żeglarskiego Aptekarz przez poczty sztandarowe. Wyścigi rozpoczęły się odprawą sterników. Ustalono, że w pierwszy dzień rozgrywane będą biegi krótkie. W drugi dzień regat ze względu na bardzo słaby wiatr rozegrano bieg długi, który wymagał większych umiejętności nawigacyjnych.

Ostatecznie Regaty wygrała załoga OIA Olsztyn ze sternikiem Arturem Czapskim. Drugie miejsce zajęła załoga Pomorsko-Kujawskiej OIA ze

Kulczycki, dr Piotr Szoka, mgr Agata Teterycz i Janusz Teterycz.

Nad całością regat czuwała komisja regatowa w składzie: Grzegorz Kubicki sędzia regat i ze strony organizatora OIA Olsztyn oraz KZ Aptekarz Roman Grzechnik.

Regaty zostały zakończone galą rozdania nagród i pucharów, a następnie uroczystą kolacją grillową połączoną z występem zespołu szantowego.

sternikiem Bernardem Witkowskim, a trzecie załoga OIA Warszawa ze sternikiem Tomaszem Uchimiakiem.

Natomiast w biegu długim w sobotę najlepsza okazała się załoga OIA Pomorsko-Kujawska ze sternikiem Bernardem Witkowskim, drugie miejsce zajęła załoga OIA w Olsztynie ze sternikiem Januszem Łazarczykiem, a trzecie miejsce przypadło naszej załodze z *OIA w Białymstoku w składzie: sternik mgr Adam Filonowicz, dr Beata Kocięcka, dr Dariusz*

Dział Naukowy

Zebrania naukowo-szkoleniowe w II i III-im kwartale 2019r.

Okręgowa Izba Aptekarska w Białymstoku zorganizowała następujące szkolenia:

27 kwietnia 2019r.

konferencja naukowo-szkoleniowa pt. "**Rola farmaceuty w procesie leczenia pacjenta**".

17 maja 2019r.

Konferencja naukowo-szkoleniowa:

Wykład: „Zespół suchego oka-przyczyny i leczenie”, wygłosił *dr n. med. Andrzej Mikita* (okulista - przez wiele lat asystent w Klinice Okulistyki Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku)

wykład: „**Nieżyty nosa - częsty problem kliniczny**” wygłosił *lek. Krzysztof Trzpis* (laryngolog - asystent w Klinice Otolaryngologii Dziecięcej Uniwersyteckiego Dziecięcego Szpitala Klinicznego w Białymstoku)

1 czerwca 2019r.

konferencja szkoleniowa: "**Konopie medyczne w teorii i praktyce**"

8 czerwca 2019r.

konferencja naukowo szkoleniowa: „**MedFarma 2019 – Nowoczesna opieka farmaceutyczna w praktyce**”.

15 czerwca 2019r.

konferencja naukowo-szkoleniowa: "**Nowoczesna receptura w dermatologii i farmacji**".

7 września 2019r.

7. edycja spotkań w ramach **AKADEMII FARMACEUTY**

21 września 2019r.

konferencja naukowo-szkoleniowa: „**Komunikacja i informacja o leku w pracy aptekarza – wybrane aspekty teoretyczne i praktyczne**”.

28 września 2019r.

konferencja naukowo-szkoleniowa: „**Podstawy opieki farmaceutycznej**”.

Okręgowa Izba Aptekarska w Białymstoku wraz Oddziałem Białostockim Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego zorganizowali następujące szkolenia:

9 kwietnia 2019 r.

wykład pt.: „**Pierwsza pomoc w stanach zagrożenia życia**” wygłosił **mgr Grzegorz Łopieński**, Klinika Medycyny Ratunkowej, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku.

15 maja 2019 r.

wykład pt.: „**Profilaktyka przed podróżą**” wygłosił **dr n. med. Henryka Mięgoć**, Klinika Chorób Zakaźnych i Hepatologii, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku.

Joanna Raczkowska

Wiosną nie może rodzić się starość

Choć cień człowieka
Wspinającego się w stronę krzyża
Zgarbiony

Tak mdlący, słodki, słony i cierpki
Zapach święconki, kadzidła
Rozkwitającej jabłoni

Niecierpliwy krzyk dziecka
Świeży sok światła
Wlewający się przez witraże

Szept modlitwy
Już nie jak kruszejące liście
Szum pracowitych pszczół

*Wiosną nie może
Urodzić się starość*

Mgr farm. Jarosław Adam Mateuszuk

WYBRANE ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE ROZLICZANIA ZALICZEK W APTEKACH W ŚWIETLE USTAW PODATKOWYCH

W świetle prawa cywilnego zaliczka jest świadczeniem pieniężnym na poczet przyszłej należności i jest częścią ceny towaru lub usługi. W przeciwieństwie do zadatku, zaliczka jako forma umowy pomiędzy stronami (sprzedający – kupujący), w przypadku niedotrzymania warunków umowy przez którąkolwiek ze stron, podlega całkowitemu zwrotowi. Jako świadczenie pieniężne zaliczka podlega fiskalizacji przez podatników dokonujących sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolniczej (w formie ryczałtu), w ramach ewidencji obrotu i kwot należnego podatku, przy użyciu kas rejestrujących. (art. 111 Ustawy o VAT). Dostawa towaru lub usług osobom wymienionym powyżej jest dokumentowana paragonem fiskalnym (przy braku żądania potwierdzenia fakturą). Obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wydania towaru lub usługi. W przypadku wykonania usługi lub wydania towaru w całości lub części, otrzymanie całości lub części należności – zapłaty podlega ewidencjonowaniu, w chwili jej otrzymania. Jednoznacznie z tego wynika, że wydanie towaru z apteki, m.in. w przypadku niepełnej realizacji recepty papierowej i pobranie części lub całości należności (za towar jeszcze niedostarczony pacjentowi) wymaga wydania paragonu fiskalnego w momencie otrzymania należności od pacjenta. Taka procedura dotyczy również pobrania opłaty ryczałtowej za przyszłe wykonanie leku robionego lub pobrania zaliczki za zamówienie konkretnemu pacjentowi produktu farmaceutycznego, którego aktualnie nie ma na stanie apteki.

W powyższych sytuacjach wynikających z różnych przyczyn (brak wystarczającej ilości leku w aptece do wydania pacjentowi na receptę papierową, sprowadzenie brakującego produktu pacjentowi, brak u pacjenta wystarczającej ilości pieniędzy na zakup wszystkich pozycji itp.) zaliczka stanowi zabezpieczenie wykonania transakcji w całości zarówno dla apteki jak i pacjenta.

1. Najprostszą metodą jest umieszczenie pozycji sprzedaży w kolejce i wpisanie kwoty zaliczki we właściwym polu „zaliczka” (program podpowiada maksymalną kwotę zaliczki, która jest równa wartości sprzedaży). Na ekranie monitora pojawiają się pozycje towarów z oznaczeniem ZAL (zaliczka) i fiskalizacja powoduje wydruk paragonu na pobraną kwotę zaliczki. Istnieją dwie metody uwidaczniania zaliczki w module sprzedaży i na paragonie. Pierwsza, to proporcjonalny podział zaliczki na sprzedawane towary (z automatu) – wtedy w sprzedaży i na paragonie zaliczkowym widoczne są poszczególne towary (oznaczenie ZAL przy pozycjach zaliczkowych), z proporcjonalnym podziałem zaliczki lub w przypadku drugiej metody - bez wyszczególniania pozycji

wydawanych towarów z oznaczeniem w sprzedaży i na paragonie słowa „zaliczka”. Ostateczne rozliczenie fiskalne, w obu przypadkach, następuje w momencie pobrania pozostałej kwoty od pacjenta, poprzez wydanie pozycji z kolejki. Na ostatecznym paragonie fiskalnym uwidocznione są towary dla których rozliczono zaliczkę (oznaczenie ROZL), a kwota paragonu zostaje automatycznie pomniejszona o wartość zaliczki. Pacjent zawsze otrzymuje dwa paragony: pierwszy jako paragon zaliczkowy, a drugi jako paragon końcowy (podsumowanie wartości paragonu zaliczkowego i końcowego daje całkowitą wartość transakcji

2. W przypadku refundowanych leków robionych odpowiednie ustawienie programu umożliwia pobranie zaliczki w wysokości jednego lub dwóch ryczałtów, w zależności od ilości leku robionego na recepcie. Na paragonie zaliczkowym pojawi się określenie „ZAL Lek robiony” i wartość paragonu 11,30 zł (aktualna kwota ryczałtu). Przy wydaniu pacjentowi leku na paragonie końcowym pojawi się określenie „ROZL Lek robiony” i wartość paragonu 0,00 zł (zaliczka pacjenta to wartość ryczałtu, która była zaksięgowana i opłacona jako zaliczka w momencie zamawiania leku robionego). Istnieje opcja wyłączenia automatycznego podawania ryczałtu jako kwoty zaliczki i wtedy istnieje możliwość pobrania zaliczki w kwocie mniejszej niż wartość ryczałtu. Ostateczne rozliczenie, w tym przypadku, następuje w momencie odbioru leku i dopłaty pacjenta do kwoty wysokości ryczałtu.

3. Wygodną opcją jest możliwość pobrania zaliczki na towar, którego nie ma na stanie apteki. W przypadku towaru, na który jest założona jego karta, a mamy stan zerowy, program umożliwia pobranie zaliczki na ten towar w wysokości ceny leku refundowanego (cena urzędowa). W przypadku leku nier refundowanego Rx lub OTC pobieramy zaliczkę np. w wysokości ostatniej ceny detalicznej tego towaru wpisując w pole „Zaliczka” tą ostatnią cenę. Paragon zaliczkowy (ZAL + nazwa produktu) będzie opiewał na wpisaną kwotę zaliczki. Po przyjęciu dostawy z zamówionym towarem można dokonać ostatecznego rozliczenia transakcji. Należy ręcznie przyporządkować sprowadzony towar do pozycji w kolejce, na który pobrano zaliczkę poprzez odpowiednią funkcję programu (po wcześniejszym zaksięgowaniu faktury zakupu brakującego towaru). W przypadku leku nier refundowanego Rx lub OTC, kiedy cena z dostawy jest inna niż ostatnia cena tego towaru (mniejsza lub większa), przy ostatecznym rozliczeniu fiskalnym, program dokona korekty. Jeżeli pacjent dokonał zapłaty zaliczki w większej wysokości (zamówiony towar ma cenę niższą niż ostatnia cena) nastąpi korekta, jako wypłata z kasy w wysokości całości zaliczki, a paragon końcowy będzie opiewał na kwotę równą aktualnej cenie (ostatecznie pacjent otrzyma nadpłatę równą różnicy pobranej zaliczki a ostatecznej ceny towaru). W przypadku zamawiania towaru, którego karty nie mamy w kartotece aptecznej, można pobrać zaliczkę po uprzednim założeniu karty towaru z ogólnopolskiej bazy leków.

4. Pobranie zaliczki umożliwia również fiskalne rozliczenie płatności kartą płatniczą (tak jak w standardowych transakcjach).

5. Pobranie zaliczki, w przypadku rezygnacji pacjenta z zamówionej pozycji, umożliwia skorygowanie jej wysokości. Po przesunięciu transakcji (pozycji towarów) z kolejki do sprzedaży i dokonaniu usunięcia wybranej pozycji, na którą pobrano zaliczkę, system dokona korekty jako wypłaty z kasy całości zaliczki, a następnie pobranie ostatecznej kwoty transakcji.

6. W przypadku sprzedaży zaliczkowej, do której wystawiono fakturę, w przypadku jej korekty (np. z powodu pomyłki lub rezygnacji pacjenta z towaru, na który pobrano zaliczkę) istnieje możliwość wystawienia faktury korygującej na korygowaną pozycję. Procedura dokonania korekty jest podobna jak w przypadku korekty faktury, którą opłacono w całości gotówką, przelewem czy kartą płatniczą.

7. W programie istnieje możliwość kontroli dokonanych zaliczek w określonym przedziale czasu. Ewidencja zaliczek i rozliczeń pokazuje wszystkie zaliczki, zaliczki nierozliczone, rozliczone i ewentualne zwroty zaliczek (korekty). Poszczególne opcje funkcjonalności programu ewidencjonowania zaliczek mogą różnić się w zależności od dostawcy oprogramowania aptecznego. Dokonanie wydania towaru i pobranie zaliczki, bez jej zewidencjonowania przy pomocy kasy rejestrującej, skutkuje nakładaniem przez organy kontroli skarbowej wysokich kar finansowych. Niestety takie przypadki w podlaskich aptekach miały już miejsce, dlatego należy rozważyć przedstawiony powyżej sposób postępowania.

Mgr farm. Jarosław Adam Mateuszuk

KONFERENCJA
„SZCZEPIENIA – ASPEKTY NAUKOWE, SPOŁECZNE I PRAWNE”
Białystok, 6 kwietnia 2019r.

W dniu 6 kwietnia 2019 r. na Wydziale Nauk o Zdrowiu UMB odbyła się konferencja naukowo-szkoleniowa poświęcona aktualnej sytuacji dotyczącej szczepień profilaktycznych, która została zorganizowana przez studentów zrzeszonych w IFMSA O/Białystok i Młodej Farmacji O/Białystok. W konferencji wzięli udział prelegenci – specjaliści z zakresu immunologii, farmakologii, pediatrii, prawa medycznego, kontroli nad obrotem produktami leczniczymi. Przyczyną zorganizowania konferencji o tej tematyce jest obecna sytuacja dotycząca profilaktyki występowania chorób zakaźnych, a zwłaszcza pojawiających się w ostatnich latach kontrowersjach i nieporozumieniach wokół stosowania szczepionek u dzieci i młodzieży. Mnogość nieprawdziwych opinii i faktów powielanych w środkach masowego przekazu, zwłaszcza w internecie, powoduje ugruntowanie w społeczeństwie negatywnych wzorców w zakresie profilaktyki immunologicznej. Podstawowym celem konferencji było przekazanie słuchaczom opartej na naukowych faktach wiedzy, dotyczącej bezpieczeństwa stosowania szczepionek. W konferencji wzięło udział ok. 400 słuchaczy, głównie studentów uniwersytetów medycznych z całej Polski, pracowników naukowo-dydaktycznych UMB oraz lekarzy i farmaceutów z terenu Podlasia.

Wykład inauguracyjny wygłosił Prorektor ds. nauki UMB, który poświęcił zagadnieniom wprowadzającym do tematyki konferencji, a głównie stosowaniu w praktyce medycznej wiedzy opartej na faktach.

Kolejny prelegent – reprezentujący Zakład Immunologii Klinicznej UMB przedstawił prezentację poświęconą faktom i coraz częściej wyrażanym w przestrzeni medialnej mitom, w zakresie stosowania obowiązkowych i zalecanych szczepionek u dzieci i młodzieży. Przedstawione praktyczne zagadnienia, przede wszystkim dotyczyły problemu przekonania rodziców, mających wątpliwości dotyczących bezpieczeństwa stosowania szczepionek, do celowości stosowania profilaktyki immunologicznej.

Podstawy fizjologiczne i efekty kliniczne działania szczepionek przedstawiła Konsultant Wojewódzki w dziedzinie Immunologii Klinicznej z Kliniki Pediatrii, Reumatologii, Immunologii i Chorób Metabolicznych UMB. W

prezentacji przedstawiono mechanizmy odpowiedzi immunologicznej na podanie szczepionki oraz efekty kliniczne w kształtowaniu odporności organizmu człowieka.

Następny wykład dotyczący obrotu szczepionkami w aptekach i przychodniach wygłosił Podlaski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny. Prezentacja dotyczyła praktycznych zagadnień związanych z zaopatrywaniem się aptek i przychodni w szczepionki, oraz szczególnymi warunkami przechowywania i transportu produktów termolabilnych, jakim są preparaty immunologiczne. W prezentacji znalazły się też zagadnienia związane z nadzorem Inspekcji farmaceutycznej nad obrotem i przechowywaniem szczepionek w aptekach i przychodniach.

Kolejna prezentacja miała również praktyczny aspekt dla farmaceutów, ponieważ tematem jej były zagadnienia dotyczące współpracy farmaceuty z lekarzem na przykładzie szczepień. Prezentację przedstawił dyrektor ds. naukowych portalu edukacyjnego dla farmaceutów.

W następnej kolejności wykładowcy z Zakładu Prawa Medycznego i Deontologii Lekarskiej UMB przedstawili prawne aspekty wykonywania szczepień ochronnych, podkreślając obowiązki personelu medycznego zlecającego i wykonującego szczepienia, prawa pacjenta i odpowiedzialność karno-administracyjną rodziców i opiekunów za zaniechanie obowiązku przeprowadzania szczepień u dzieci.

Z tematyki wykładów wynika, że konferencja miała kompleksowy charakter, problematyka szczepień została przedstawiona w sposób całościowy i wyczerpujący. Jak wynikało z opinii osób uczestniczących w prezentacji i wykładach wyjaśniły w sposób wyczerpujący wątpliwości związanych z tematyką szczepień ochronnych.

Mgr farm. Jarosław Adam Mateuszuk

**I MIĘDZYNARODOWY KONGRES PRAWNO-FARMACEUTYCZNY
„FALSZOWANIE LEKÓW–
ARZNEIMITTELFALSCHUNG – FALSIFICATION”
Białystok, 7 czerwca 2019 r.**

W dniu 7 czerwca 2019 r. na Wydziale farmacji UMB odbyła się konferencja naukowo-szkoleniowa poświęcona aktualnej sytuacji dotyczącej problemu fałszowania produktów leczniczych, zorganizowana przez Wydział Prawa Uniwersytetu w Białymstoku, Narodowy Instytut Leków, Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej UMB we współpracy ze Śląskim Uniwersytecie m Medycznym w Katowicach i

**EUROPEJSKI KONGRES
PRAWNO-FARMACEUTYCZNY**
Falszowanie leków
Arzneimittelfälschung
Falsification of medical products

9:30 – Powitanie gości i uczestników Kongresu

10:00 – Sesja zagraniczna
Moderator: Prof. dr hab. n. farm. Wojciech Mityk

Prof. dr. Arndt Sinn – Universität Osnabrück
Ausmaß und Verfolgung der Arzneimittelkriminalität in der Europäischen Union
Dr Rikka Puttonen – UNO
Combating falsified medical product-related crime: good legislative practices
Prof. Ramune Morkunienė – Lithuanian University of Health Sciences
The role of the pharmacist to prevent drug-related problems: Lithuania overview
Marie Bertrand – European Directorate for the Quality of Medicines and Health Care, Strasbourg
Combating Falsified Medicines - EDQM/Council of Europe programmes

11:00 – Dyskusja
11:30 – Przerwa kawowa (hol przed dziekanatem)

7 czerwca 2019 r.
Aula nr 1 Euroregionalnego Centrum Farmacji

FORUM NAUKOWE
PRAWNE I MEDYCZNE
ASPEKTY ZDROWIA CZŁOWIEKA
Wydział Prawa Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku

Kornel Morawiecki
Marszałek Senatu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego

Instytutem Kryminologii w Cambridge.

Problematyka kongresu wynikała z aktualnej sytuacji na świecie dotyczącej stale rosnącej przestępczości związanej z fałszowaniem produktów leczniczych i suplementów diety. Prelegenci przedstawiali aspekty dotyczące wytwarzania sfałszowanych substancji leczniczych, przemytu z krajów Azji i Afryki do UE oraz bezpośredniej dystrybucji sfałszowanych produktów do odbiorców indywidualnych.

Kongres otworzył Dziekan Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej UMB. Wskazał na narastający problem pojawiania się na rynku europejskim leków sfałszowanych oraz niekontrolowanego handlu lekami sfałszowanymi jak i oryginalnymi w internecie.

Pierwszy wykładowca z Uniwersytetu w Osnabruck przedstawił prezentację dotyczącą zagadnienia rozmiaru i podejmowanych działań w zakresie ścigania przestępstw związanych z wytwarzaniem i przemytem fałszywych leków z krajów Trzeciego Świata do Unii Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem Niemiec. Wykładowca zaznaczył, że w ostatnich latach niemiecka służba celna zabezpieczyła ok. 3 mln sztuk opakowań nielegalnych środków leczniczych.

Przedstawicielka Litewskiego Uniwersytetu Nauk o Zdrowiu z Kowna swoją prezentację poświęciła roli farmaceutów pracujących w aptekach, w prawidłowym obrocie produktami leczniczymi, na podstawie doświadczeń z rynku litewskiego. W prezentacji znalazły się zagadnienia dotyczące systemu kształcenia akademickiego, jak i podyplomowego farmaceutów na Litwie oraz systemu organizacji detalicznego obrotu produktami leczniczymi.

W następnej prezentacji przedstawicielka ONZ przedstawiła problematykę dotyczącą podejmowanych działań w zakresie zapobieganiu i zwalczaniu przestępstw związanych z tematyką kongresu. Wskazała na wiodące znaczenie działań legislacyjnych inicjowanych przez instytucje o zasięgu międzynarodowym i wdrażaniu ich w poszczególnych krajach UE.

Ostatnią prezentację w części obcojęzycznej wygłosiła przedstawicielka Europejskiej Dyrekcji do spraw Jakości Leków i Opieki Zdrowotnej przy Radzie Europejskiej w Strasburgu. Europejska Dyrekcja ds. Jakości Leków i Opieki Zdrowotnej jest jedną z ważniejszych europejskich organizacji zaangażowanych w tworzenie standardów i regulacji kontroli jakości leków, również w państwach trzecich. Tematem wykładu było zwalczanie przestępczości dotyczącej fałszowania leków z punktu widzenia organów akredytowanych przy instytucjach unijnych tj. Radzie Europy, Parlamencie Europejskim.

Sesję polską kongresu, moderowaną przez Panią Prodziekan ds. Nauki Wydziału Prawa rozpoczął wykład wykładowcy z tegoż wydziału poświęcony podstawowym aspektom prawnym fałszowania leków. Przedstawiono w nim charakter takich zjawisk jak fałszowanie leków, podrabianie leków czy nielegalna sprzedaż leków. Przedstawiono dane dotyczące penalizacji przestępstw związanych z nielegalnym handlem fałszywymi produktami leczniczymi.

Przedstawicielka Narodowego Instytutu Leków z Zakładu Leków Sfałszowanych i Używek przedstawiła dane dotyczące polskiego rynku, obejmujące potwierdzone przypadki obecności sfałszowanych produktów leczniczych będących w nielegalnym obrocie.

Dyrektor Departamentu Nadzoru Głównego Inspektora Farmaceutycznego w swojej prezentacji przedstawiła polskie doświadczenia w zakresie obowiązków dystrybutorów, hurtowni i aptek wynikających z serializacji produktów leczniczych w okresie czterech miesięcy, po wejściu w życie unijnego prawa w krajach UE.

Dwie ostatnie prezentacje dotyczyły zagadnień zwalczania przestępstw w zakresie tzw. „odwróconego łańcucha dystrybucji” oraz zadań ustawowych na rzecz przeciwdziałania i zwalczania fałszowania leków, przez uprawnione organy ścigania. W pierwszej prezentacji przedstawiciel Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Delegatury w Białymstoku przedstawił mechanizm działania na terenie Polski grupy przestępczej skupującej leki z aptek do hurtowni i NZOZ-ów i sprzedaż ich do krajów UE. W kolejnej inspektor Komendy Wojewódzkiej Policji przedstawiła mechanizmy handlu lekami, w tym sfałszowanymi w internecie oraz metody wykrywania takich przestępstw przez wyspecjalizowane komórki organizacyjne Komend Wojewódzkich Policji.

Kończącą częścią kongresu była debata, w której udział wzięli naukowcy – farmakolodzy, przedstawiciele instytucji zajmujących się nadzorem nad wprowadzaniem leków do obrotu i samym ich obrotem, przedstawiciele środowisk aptekarskich i samorządu zawodowego. Tematem debaty było podsumowanie tematów kongresu jak i coraz szersze zjawisko stosowania leków w celach pozamedycznych. Debatę poprowadził redaktor z tygodnika „Wprost”

VARIA

Mgr farm. Zenon Wolniak

**SYMPOZJUM HISTORII FARMACJI W KRASNOBRODZIE
23-26 maja 2019r.**

Kolejne XXVIII Sympozjum Historii Farmacji obradowało w Krasnobrodzie w dniach 23-26 maja 2019 roku. Organizatorami Sympozjum byli: Zakład Historii Nauk Medycznych Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, Sekcja Historii Farmacji Oddziału Lubelskiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego i Ogólnopolska Sekcja Historii Farmacji Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego.

Uroczystego otwarcia Sympozjum dokonała dr Lidia Czyż przewodnicząca Zespołu Sekcji Historii Farmacji przy Z.G.P.T. Farmaceutycznego,

która dalsze prowadzenie obrad przekazała Przewodniczącemu Komitetu Organizacyjnego Sympozjum Panu dr Andrzejowi Wróblowi. Przewodniczący bardzo serdecznie powitał zaproszonych gości, kolegów z Niemiec i wszystkich uczestników Sympozjum.

Po wystąpieniach gości nastąpiła miła uroczystość wręczenia statuetki mgr farmacji Antoniny Leśniewskiej. Statuetka została ustanowiona z okazji 43 Międzynarodowego Kongresu Historii Farmacji, który odbył się w Warszawie w 2017 roku.

Wyróżnieniem, tym zostali uhonorowani:

1. Dr Jan Majewski właściciel apteki w Poznaniu, Honorowy Przewodniczący Zespołu Sekcji Historii Farmacji.
2. Dr Klaus Koch aptekarz z Hamburga.

Fot. Od lewej prof. dr hab. Ewa Polaczek – Prezes Lubelskiego Oddziału PTFarm., dr Klaus Koch, dr Lidia Czyż, dr Jan Malewski, mgr farm. Maria Główniak.

Uroczystość zakończyło odczytanie przez dr Lidię Czyż referatu dr hab. Aleksandra Drygasa p.t. „Opowieści o chorobach i o lekach specjalnie dla nich znalezionych”.

Autor tego opracowania nie uczestniczył w obradach Sympozjum. W czasie sympozjum odbyły się trzy sesje referatowe na których wygłoszono 18 referatów.

Pierwsza Sesja Referatowa

„NIE MASZ TAKIEJ CHOROBY NA ŚWIECIE, KTÓRA BY SWOJEGO LEKARSTWA NIE MIAŁA”

/Ignacy Krasicki/

Na tej sesji przedstawiono pięć doniesień.

1. Andrzej Wróbel: „Aptekarze Lubelszczyzny w Gólgocie Wschodu”

Terminem Gólgota Wschodu nazwał ks. Prałat Zdzisław J. Peszkowski, były więzień obozów w Kozielsku oraz Griazowcu ludobójstwo tysięcy Polaków dokonane przez Sowietów w czasie II wojny światowej. Autor omawia również sposób w jaki władze państwowe Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przejęły prywatne apteki na Lubelszczyźnie na mocy ustawy z 1951 roku.

2. Monika Urbaniak: „Jablęcznik jako środek leczący wszelkie słabości”. Według Jana Chrystiana Petscha (1804 – 1882)”

Autorka omawia znaczenie naturalnych produktów w procesach prozdrowotnych, które mają wpływać na komfortowy styl życia.

3. Maria Pałak: „Niezawodne medykamenty na wszelkie bóle zębów, zapisane w manuale z 1928 roku przez magistra farmacji Tadeusza Wyczesanego”

Wymieniane środki, które zalecane były w tym manuale można współcześnie zaliczyć do środków niebezpiecznych.

4. Lidia Maria Czyż: Autorka pisze o Paracelsusie, zwracając szczególną uwagę na jego prace dotyczące zasad dawkowania leków – *dosis facit venenum*.

5. Justyna Makowska – Wąs: Autorka omawia warunki powstawania czkawki, dawniej zwanej szczawką, na którą tradycyjnie zalecano zamawianie, niektóre proste procedury stosowane są do dziś.

Druga sesja referatowa

W czasie tej sesji zostało wygłoszonych osiem referatów.

Fot. Widok sali obrad. Od lewej mgr farm. Zenon Wolniak, mgr farm. Bartłomiej Wodyński, dr Klaus Koch.

1. Aleksander Drygas: „Opowieść o chorobach i o lekach specjalnie dla nich znalezionych”.

Autor zwraca uwagę, że teoria Paracelsusa o znakach szczególnych roślin była jednym z etapów wiedzy o leczeniu i lekach. Przytacza przykłady leczenia ze starożytnego Egiptu, wieków średnich i dokonań XIX wieku. /referat wygłoszony na otwarciu Sympozjum/.

2. Agnieszka Rzepiela, Krzysztof Koniewicz: „Środki leczniczo – kosmetyczne w manuale z apteki <Pod Gwiazdą> w Krakowie (1 poł. XIX wieku)”.

Analizowany przez autorów manual pochodzi z byłej apteki „Pod **Gwiazdą**” jest rękopiśmiennym prywatnym zbiorem przepisów nie tylko na leki, czy kosmetyki ale również na różnego typu substancje farby’ atramenty, wina czy mydła. Znajduje się on w Muzeum Farmacji UJ CM w Krakowie.

3. Agnieszka Polak, Andrzej Wróbel: „Rośliny w słowiańskiej kulturze żywieniowo – zdrowotnej”.

Mędrcy starożytni uważali, że zdrowie człowieka warunkuje dieta. Słowianie Korzystali z rodzimych zasobów surowców naturalnych. Badania prowadzone w Polsce nad kulturą Słowian pozwoliły na rekonstrukcję dawnych tradycji wykorzystywania roślin w lecznictwie i dietetyce.

4. Edyta Chomentowska: „Przyczyny zgonów mieszkańców wsi Maćkówka w parafii Przeworsk w XIX i XX wieku oraz metody leczenia chorób je powodujących”.

Autorka omawia przyczyny zgonów i sposoby leczenia omawianych chorób metodami konwencjonalnymi i ludowymi na terenie będącym obszarem badań.

5. Peter Gorski, Klaus Koch: „Jedynе źródło ratunku i koniecznej pomocy. Apteczka okrętowa (1919 -1939)”.

W pracy omówiony zestaw leków w apteczkach okrętowych i ich znaczenie w leczeniu chorób na które cierpieli pasażerowie rejsów morskich.

6. Iwona Dymarczyk: „Dr Jerzy Pertkiewicz i jego żołnierska opowieść”

Autorka pokazuje drogą życiową i zawodową dr farmacji Pertkiewicza jako żołnierza Września i Armii Krajowej. Pokazane są losy oficera w działalności podziemnej (1939 – 1945) oraz zmaganie w powojennej rzeczywistości.

7. Jan Majewski: „Rozejm w Trewirze 16 lutego 1919 r. Zakończenie Powstania Wielkopolskiego”.

Autor omawia udział aptekarzy w Powstaniu Wielkopolskim i znaczenie podpisania rozejmu w Trewirze.

8. Katarzyna Jaworska: „Losy dawnej apteki Dominikanów w Wilnie”.

W artykule omówione są dzieje apteki, którą założyli Dominikanie w 1777 roku na podstawie przywileju Króla Polski Stanisława Augusta. Apteka działał do końca lat 90 – tych XX wieku.

9. Wojciech Ślusarczyk, Gabriela Frischke, Roksana Wilczyńska: „PRL – owska łoża recepturowa ze zbiorów Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy. Genuis loci. Czy suma przypadków.

Autorzy opisują łożę recepturową i jej wyposażenie. Ma to istotne znaczenie dla rodzaju wytwarzanych leków recepturowych, tym bardziej, że opisywane pomieszczenie i jego wyposażenie wchodzi w skład Muzeum Okręgowego w Bydgoszczy.

Trzecia sesja referatowa

Na tej sesji zostało wygłoszonych pięć referatów.

1. Iwona Dymarczyk: „Muzealia apteczne z siedemnastowiecznej Holandii w zbiorach krakowskiego Muzeum Farmacji.

Autorka omawia zabytki apteczne wykonane w Holandii w XVII wieku. Wymienia takie eksponaty muzealne z badanego okresu jak: mózdzierz (odlew z brązu), 5 fajansowych pojemników na leki z kolekcji Mateusza B. Grabowskiego oraz ręczna waga z odważnikami .

2. Sylwia Tulik: „Analiza przedstawień roślin w średniowiecznym i renesansowym malarstwie europejskim”.

Europejskie malarstwo omawianego okresu bardzo często wykorzystuje symbolikę roślin leczniczych. Opis tych roślin pomaga w interpretacji ówczesnego malarstwa i pozwala wniknąć w tajemnice farmacji sprzed wieków.

3. Zenon Wolniak: „Udział polskich farmaceutów w budowie warzelni soli w Ciechocinku w początkach XIX wieku.

Wystąpienie zamieszczamy w całości w dalszej części Biuletynu

4. Janina Murawska: „Rys historyczny Szpitala Rehabilitacyjnego dla dzieci w Ameryce”

Autorka przedstawia dzieje Wojewódzkiego Szpitala Rehabilitacyjnego dla dzieci, który jest w strukturach organizacji Służby Zdrowia w Olsztynie.

5. Jerzy Waliszewski: „Jan Brzękowski (1903 – 1983), a sytuacja awangardy polskiej”.

Jan Brzękowski ukończył farmację i filologię polską na Uniwersytecie Jagiellońskim. Życie zawodowe związał jednak z literaturą. Od 1928 roku tworzył we Francji.

Prace prezentowane na Sympozjum będą ogłoszone w Pamiętniku wydanym z okazji obrad XXVIII Sympozjum Historii Farmacji Krasnobród 2019

Organizatorzy Sympozjum umożliwili uczestnikom obrad zwiedzenie Zamojszczyzny i pięknego miasta Zamość, w którym oprócz pięknych kamienic i innych budowli, wspaniałej katedry i Akademii Zamojskiej zachowały się piękne mury obronne. Ród Zamojskich znany jest z filantropii. Przekazano znaczne fundusze na tworzącą się we Francji armię generała Hallera.

Fot. Kolorowe kamienice ormiańskie na rynku starego miasta w Zamościu. Zdjęcia kolorowe tych kamienic są w wydaniu internetowym naszego Biuletynu na www.oiab.com.pl

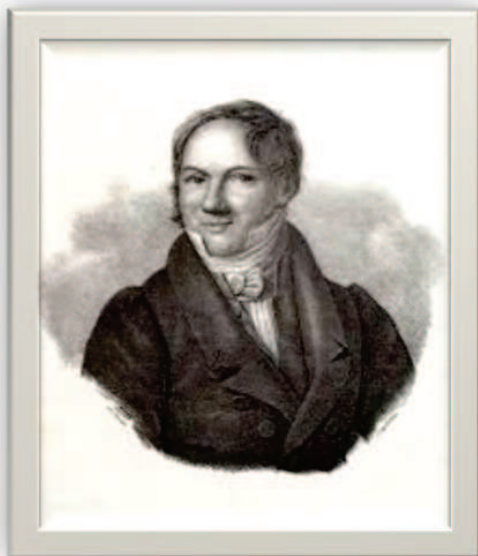
Mgr farm. Zenon Wolniak

UDZIAŁ FARMACEUTÓW POLSKICH W BUDOWIE WARZELNI SOLI W CIECHOCINKU.

Farmacja na przestrzeni dziejów odegrała istotną rolę w rozwoju nauk chemicznych, przyrodniczych i nauk pokrewnych. W Polsce właściciele aptek zwłaszcza ci z tytułami naukowymi łączyli zarządzanie apteką z nauczaniem akademickim i prowadzeniem badań naukowych z zakresu poszukiwania nowych leków, ochrony zdrowia i rozwoju gospodarki narodowej. W Warszawie na początku XIX wieku powszechnie znanymi farmaceutami o statusie naukowym byli: prof. Józef Jan Celiński, prof. Adam Maksymilian Kitajewski i prof. Teodor Heinrich.

CELIŃSKI JÓZEF JAN (1778 – 1832)

Urodził się w Warszawie, gdzie ukończył szkołę Pijarów. Praktykę apteczną, która wówczas była początkiem nauki w zawodzie aptekarza odbył w aptece Świętokrzyskiej.

Fot. 1 Józef Jan Celiński

Farmację studiował w Krakowie i Berlinie, gdzie w 1803 roku uzyskał dyplom aptekarza¹. Po powrocie do kraju został współnikiem apteki Teodora Gruela². Następny etap w działalności zawodowej aptekarza Celińskiego to prowadzenie własnej apteki, doktorat z filozofii i otrzymanie tytułu profesora zwyczajnego³.

W latach 1809 – 1817 był wykładowcą chemii i farmacji na Wydziale Akademicko – Lekarskim w Warszawie, a w latach 1817 – 1831 na Uniwersytecie Warszawskim wykładał farmację, farmakognozę, chemię policyjną i chemię prawną. Był autorem wielu prac naukowych i popularno naukowych⁴. Największym jego dziełem są wkłady farmacji pod tytułem: **„Farmacya, czyli nauka doskonałego przgotowywania lekarstw z trzech Królestw natury wybranych”**. Podręcznik został wydany w języku polskim w 1811 roku.

Profesor J.J. Celiński prowadził bogatą działalność zawodową i publiczno - społeczną. Uczestniczył w pracach organów samorządowych, był członkiem wielu towarzystw naukowych i jedynym farmaceutą w Radzie Ogólnej Lekarskiej. Rada podlegała Ministrowi Spraw Wewnętrznych. Do zadań Rady należał nadzór nad lecznictwem i aptekami, oraz przeprowadzanie egzaminu na stopnie naukowe lekarzy i farmaceutów⁵. Był współautorem wydanej w 1817 roku pierwszej Farmakopei Polskiej. „Pharmacopoeia Regni Poloniae”.

Prowadził badanie mineralnych wód leczniczych w Nałęczowie. Prof. J.J. Celiński był pierwszym, który przeprowadził analizę chemiczną i określił zakres stosowania terapeutycznego powszechnie znanej wody „Nałęczowianka”.

Wyniki swych spostrzeżeń zawarł w pracy pt. „Rozbiór wód mineralnych nałęczowskich”, którą przedstawił na posiedzeniu Towarzystwa Królewskiego Przyjaciół Nauk w Warszawie.

---

¹. B. Koskowski, *Propedeutyka farmaceutyczna*, Warszawa 1932, s.12.

². <http://www.aptekarzpolski.pl/2009/03/02-2009-jozef-jan-celinski/>

³. B. Koskowski *Farmaceuci w pracy dla nauki i społeczeństwa*, Lublin 1945, s.14

⁴. https://bp.wum.edu.pl/sites/bp.wum.edu.pl/files/mdw_11_2011_internet.pdf

⁵. R. Rembéliński, B. Kuźnicka, *Historia Farmacji Warszawa 1987*, s. 169-170.

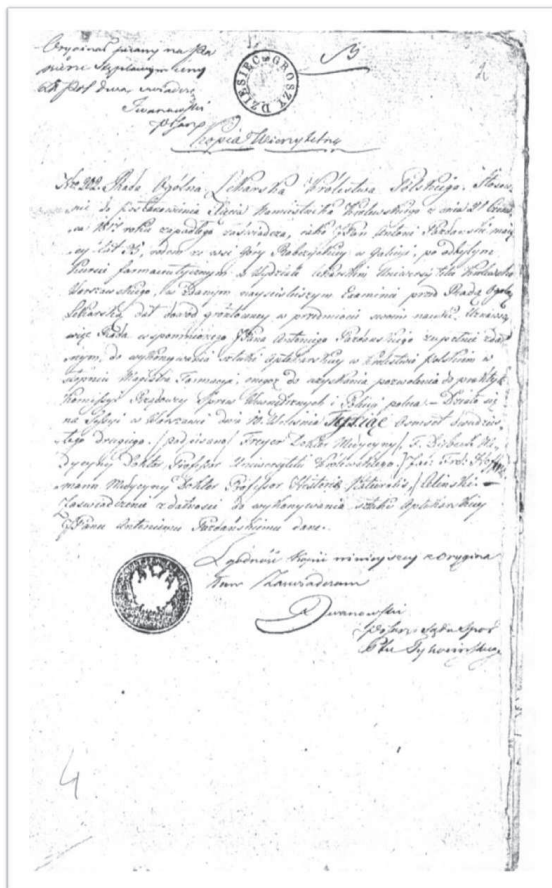

Strony tytułowe podręcznika „Farmacja” prof. Józefa Jana Celińskiego.

W dyplomach magistra farmacji wydawanym przez Radę Ogólną Lekarską stwierdzano:

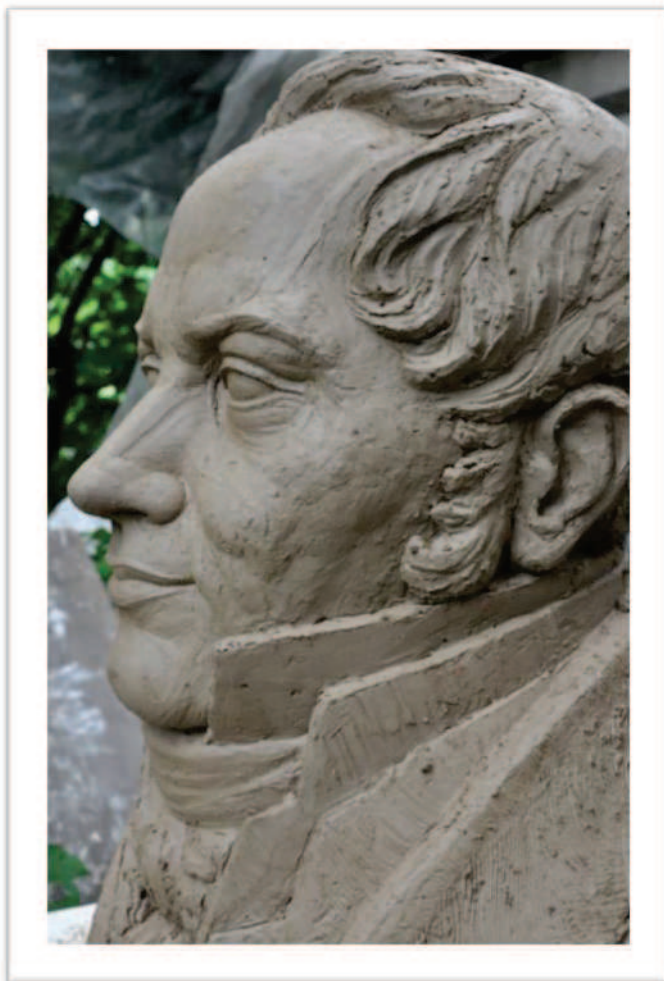
„Rada Ogólna Lekarska Królestwa Polskiego zaświadcza, iako J. Pan... po Odbytym Kursie Farmaceutycznym w Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Królewskiego w zdanym najściślejszym Egzaminie przed Radą Ogólną Lekarską dał dowód gruntownej w przedmiocie swoim nauki. Uznawszy więc Rada wspomnianego J. Pana ... zupełnie zdatnym do wykonywania sztuki aptekarskiej w Królestwie Polskim w stopniu **Magistra Farmacyi**, onegoż do uzyskania pozwolenia do praktyki **Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi poleca**”

Dyplom ten jako członek Komisji Egzaminacyjnej podpisał również Prof. Józef Jan Celiński.

Dyplom magistra farmacji wystawiony przez Radę Ogólną Lekarską w 1822 roku⁶

⁶ Wojewódzkie Archiwum Państwowe w Białymstoku, Akta Wydziału Policyi w woj. Augustowskim nr.155

Popiersie prof. J. J. Celińskiego odsłonięte w 2011 roku na dziedzińcu Wydziału Farmaceutycznego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

KITAJEWSKI ADAM MAKSYMILJAN (1789 – 1837)

Przygotowanie do autonomicznego życia zawodowego przyszłego profesora Adama Maksymiliana Kitajewskiego miało szczególny charakter. Najpierw uprawnienia aptekarza, a potem stypendium Komisji Edukacyjnej⁷ i studia medyczne i chemiczne w Berlinie, a potem chemiczne w Paryżu⁸ Po zakończeniu nauki Kitajewski był zobowiązany pracować przez ściśle określony czas w instytucji wskazanej przez Komisję.

Fot nr 2. Adam Maksymilian Kitajewski

---

⁷ Komisja Edukacyjna powstała po trzecim rozbiore Polski i przejęła obowiązki, zadania i finanse działającej w Wolnej Polsce Komisji Edukacji Narodowej.

⁸

https://depot.ceon.pl/bitstream/handle/123456789/12448/Portrety_1816_1915_H_Lichocka.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Kitajewski urodził się 24 grudnia 1789 roku w Warszawie. Po ukończeniu Gimnazjum o.o. Pijarów rozpoczął praktykę uczniowską w jednej z aptek w Warszawie. W roku 1809 wyjechał na dwuletnie studia do Berlina. Był studentem Akademii Medyko Chirurgicznej, a także Uniwersytetu Berlińskiego, na wydziale Filozoficznym, studiował również chemię. W roku 1811 udaje się do Paryża, gdzie podejmuje dalsze studia z chemii. Do kraju wraca 1814 roku i zostaje skierowany do pracy w Liceum Warszawskim.

W roku 1817 Kitajewski otrzymuje tytuł profesora i zostaje powołany na stanowisko kierownika katedry Chemii Ogólnej na Uniwersytecie Warszawskim. Jednym z asystentów profesora był Józef Bełza (1805 – 1888) późniejszy współorganizator powstałej w 1840 roku Szkoły Farmaceutycznej w Warszawie, w której wykładał chemię, fizykę i mineralogię⁹. W swoich działaniach zawodowych Kitajewski koncentrował się na:

- zagadnieniach związanych z popularyzacją chemii i jej znaczeniu w gospodarce i codziennym życiu.
- badanie składu chemicznego leczniczych wód mineralnych.
- poszukiwanie krajowych surowców stosowanych w produkcji barwników, które wykorzystywał przemysł włókienniczy.

Profesor Kitajewski badał wody mineralne w Goździkowie, Ciechocinku, Busku i innych okolicach Guberni Krakowskiej. W roku 1837 przekazał Radzie Lekarskiej rękopis w języku francuskim „O wodach mineralnych w Królestwie Polskim”¹⁰.

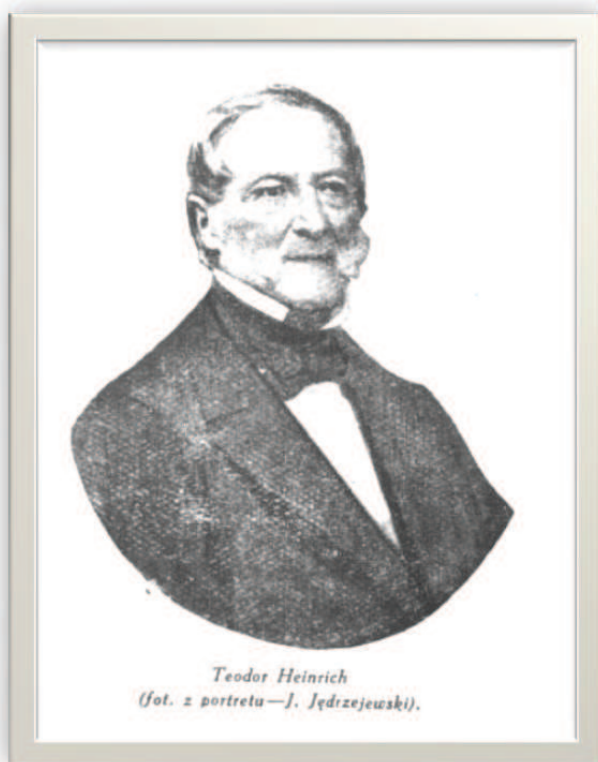
---

⁹ . R. Rembieliński, B. Kuźnicka, *op. cyt.* s. 304

¹⁰ . *Biblioteka Warszawska 1842, t.1.*

HEINRICH TEODOR

Do Warszawy Heinrich Teodor przyjechał w 1806 roku i podjął pracę na stanowisku asystenta w kasie głównej ówczesnej regencji południowo pruskiej. W roku 1807 w wyniku porozumienia między Francją, a Rosją zawartego w Tylży powstaje Księstwo Warszawskie. Tereny, które weszły w skład Księstwa musiał opuścić zaborca pruski, a Heinrich utracił pracę. Pozostał jednak w Warszawie i rozpoczął przygotowywania do zawodu aptekarza¹¹.

Fot. nr 3. Heinrich Teodor

---

¹¹. Nekrologi, w *Pamiętniku Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego 1869*, s. 561.

Teodor Heinrich urodził się w 1790 roku w Wittembergu. Początkowe nauki pobierał w rodzinnym mieście. Gimnazjum ukończył w Salzwedel. W roku 1807 rozpoczął praktykę apteczną w Warszawie w aptece Bogumiła Gudeita, inspektora farmaceutycznego armii Księstwa Warszawskiego. Po zakończeniu praktyki jako ucznia aptekarskiego i złożeniu egzaminu na stopień podaptekarza pozostał nadal w aptece Gudeita jako pracownik kwalifikowany. Równoległe zaczął uczęszczać na zajęcia w ramach kursu farmaceutycznego na Uniwersytecie Warszawskim. Ukończenie stażu podaptekarza i zaliczenie kursu farmaceutycznego pozwoliło Heinrichowi na przystąpienie do egzaminu końcowego. W tym czasie prawo egzaminowania i nadawania stopni naukowych farmaceutom i lekarzom miała Rada Lekarska, która w 1813 roku nadała stopień magistra farmacji, który jak wskazywała Rada w wydawanym dyplomie upoważniał do uzyskania pozwolenia do praktyki czyli do uzyskania koncesji na prowadzenie apteki. Teodor Heinrich kupuje od Ludwika Pawła Cassinsa aptekę w Warszawie. Lokalizacja apteki to Plac Teatralny, na rogu ulicy Wierzbowej i Senatorskiej. Dokładny adres to ulica Wierzbowa nr 11.

Przygotowanie zawodowe aptekarzy i stałe podnoszenie kwalifikacji ma istotne znaczenie dla funkcjonowania aptek. Teodor Heinrich w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych udaje w roku 1816 do Berlina, gdzie na wydziale lekarskim tamtejszego Uniwersytetu studiuje medycynę. Następny etap studiów zagranicznych to Jena, tu otrzymuje tytuł doktora medycyny. Tytuł ten potwierdził Wydział Lekarski Uniwersytetu w Wilnie po obronie rozprawy p.t. „De anevrysmute arteriae Iliace externae”¹²

W roku 1815 Rada Lekarska przeprowadziła kontrolę aptek warszawskich. W sprawozdaniu Przekazanym Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych napisano „Apteka Heinricha w ogólności na pochwałę zasługuje”¹³. Ta apteka w krótkim czasie zyskuje powszechne uznanie. Heinrich uważał, że w aptece, a zwłaszcza w laboratorium aptecznym można prowadzić prace badawcze i analityczne nie tylko specyfików wytwarzanych w aptece ale również tych, które mają być wprowadzone do obrotu w przyszłości. Życzliwość i profesjonalizm apteki budziły uznanie i szacunek wszystkich którzy korzystali z

---

¹² ..*Wielka Encyklopedia Ilustrowana Warszawa 1901, t XVII-XVIII, s.585.*

¹³ .*Fr. Gedroyc, Rada Lekarska Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego, Warszawa 1913, s. 239.*

jej usług. Zmieniali się właściciele, a apteka jeszcze w roku 1939 występowała pod firmą „Dr Teodor Heinrich”¹⁴

Dr Teodor Heinrich jako zastępca profesora objął stanowisko kierownika katedry chemii technologicznej w Instytucie Agronomicznym w Marymoncie koło Warszawy¹⁵. Wykładał chemię i fizykę. W roku 1824 otrzymał tytuł profesora zwyczajnego. Asystentem profesora w katedrze chemii był magister farmacji Szymon Fabian. W latach 1818 – 1828 Heinrich był egzaminatorem i biegłym w sprawach farmacji i aptek w Komisji Województwa Mazowieckiego. W roku 1844 został powołany do Rady Ogólnej Lekarskiej Królestwa Polskiego. W pracach Rady brał czynny udział do czasu rozwiązania jej w 1867. Nastąpiło to w ramach restrykcji zaborcy rosyjskiego po powstaniu styczniowym w 1863 roku. Zadania Rady zostały przekazane pod bezpośredni zarząd Departamentu Lekarskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Rosji¹⁶. Heinrich przeprowadzał również analizę wód mineralnych w Busku.

Duże znaczenie dla rozwoju farmacji i aptekarstwa polskiego miała działalność pisarska Teodora Heinrich. Ważniejsze jego dzieł ogłoszone drukiem w języku polskim i niemieckim to:

1. Farmacya. Tom I zawierający początki botanik i i farmakologii. Wydany w Warszawie w 1835 roku. Nakład autorów. Drukowała drukarnia Łątkiewicza / tom został opracowany wspólnie z Szymonem Fabianem./
2. Farmacya. Tom II zawierający część praktyczno – chemiczną. Wydany w Warszawie w 1835 roku. Nakład autorów. Drukowała drukarnia Łątkiewicza. /tom został opracowany wspólnie z Szymonem Fabianem./
3. Farmacya. Tom III zawierający dalszy ciąg farmacyi w roku 1835 wydanej Ten tom został wydany w Warszawie w 1844 roku. Nakładem autorów. Drukowała drukarnia pod firmą M. Chmielewskiego. /tom został opracowany wspólnie z Szymonem Fabianem.
4. Darstellung der Chemischen Analyse der Heliguellen bei Busco In de Wojewodschaft Krakau – Warszawa 1835.
5. Zbiór treściwy sposobów dochodzenia dobroci lekarstw przy rewizji Aptek, oraz krótki wywód postępowania przy wykrywania arszeniku.

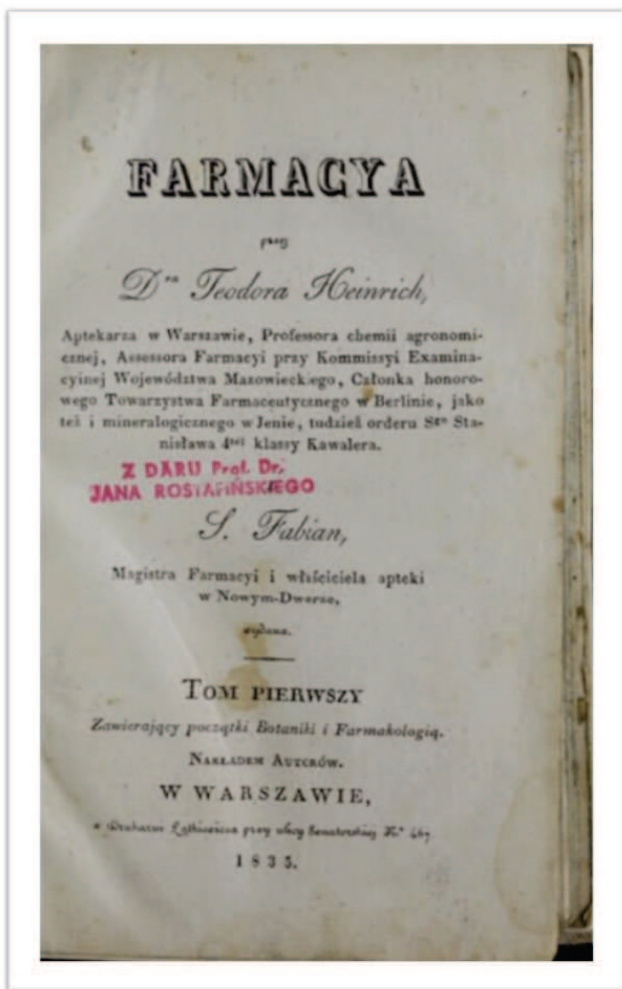
---

¹⁴. *Kalendarz Farmaceutyczny 1939*, s.242.

¹⁵. *Obecnie dzielnica Warszawy.*

¹⁶. *R. Rembéliński, B. Kuźnicka op. cyt. s.174.*

- Warszawa 1842.
6. O używaniu wód mineralnych naturalnych w oddaleni od źródeł, oraz Opisie ich składu chemicznego, sposobu działania, wydanie I rok 1842.
  7. Zbiór wiadomości chemiczno – farmaceutycznych pod względem teorii i praktyki podług najnowszych doświadczeń ułożone, wydanie wspólne z J. Schillerem, magistrem farmacji.

Strona tytułowa *Farmacji* wydanej w języku polskim w 1835 roku.

W swoich pracach naukowych profesorowie J.J Celiński, A.M. Kitajewski i T. Heinrich uwzględniali badania mineralnych wód leczniczych. Określano skład chemiczny i wskazywano zastosowanie terapeutyczne. W latach trzydziestych XIX wieku Książę Franciszek Ksawery Lubecki – Drucki, minister skarbu /1821 – 1830/ w Królestwie Polskim zlecił profesorom Celińskiemu, Kitajewskiemu i Heinrichowi chemiczne zbadanie źródeł ciechocińskich, określenie w nich zawartości soli kuchennej i ocenić czy źródła te nadają się do eksploatacji na skalę przemysłową. Osiągnięte wyniki jakie uzyskano wskazywały na pomyślną realizację tego projektu. Postanowiono wysłać prof. Teodora Heinricha do warzelnii soli w Halle, Koethen i Drenbergu aby zapoznał się z metodami i aparaturą jakie były stosowane w tamtych warzelniach soli. Po powrocie do kraju T. Heinrich wspólnie z Celińskim i Kitajewskim przedstawili pełne wyniki analiz chemicznych badanych solanek i warunki techniczno produkcyjne uruchomienia na skalę przemysłową warzelnii soli w Ciechocinku. Inwestycja ta została ukończona w 1830 roku, a pełna produkcja soli nastąpiła w 1832 roku.

Teodor Heinrich zainteresował się produktami ubocznymi powstającymi w procesie produkcji soli, to jest ługiem i szlamem ciechocińskim. Dokładne analizy chemiczne wykazały, że ich skład jest podobny do składu chemicznego ługu i szlamu, który był sprowadzany z Kreuznach. Prace te w znacznym stopniu przyczyniły się do powszechnego stosowania preparatów z Ciechocinka w miejscu ich produkcji jak i w ośrodkach zajmujących się terapią balneologiczną. Wskazania terapeutyczne stosowania tych preparatów Heinrich zawarł w pracy p.t. „O używaniu wód mineralnych naturalnych w oddaleniu od źródeł, oraz opisie ich składu chemicznego, sposobu działania i .t .d., Wydanie I rok 1842.

Charakteryzując sylwetki profesorów Celińskiego, Kitajewskiego i Heinricha należy zwrócić szczególną uwagę na:

1. Aktywne uczestnictwo w życiu zawodowym społeczno – gospodarczym i propaństwowym.
2. Działalność na rzecz akademickiego systemu kształcenia aptekarzy.
3. Byli animatorami i autorami podręczników dla farmaceutów i aptek /Celiński i Heinrich wspólnie z Fabianem/.
4. Jako pierwsi uczeni w Polsce podjęli badanie wód mineralnych. Określili ich skład chemiczny i zastosowanie terapeutyczne.

Nowe wydawnictwo książkowe

Alfabetyczny zapis haseł „dawnoaptecznych” i tych jeszcze współcześnie brzmiących, zasługuje na najwyższą ocenę! Takiego opracowania brakowało polskiej historiografii farmaceutycznej, a myślę, że i poza Polską ta pozycja książkowa zasługiwałaby na uwagę. (...) muszę stwierdzić z zachwytem, że polska historiografia farmaceutyczna doczekała się dzieła, jakie w tej literaturze tematycznej dotąd brakowało. Powiem więcej: traktuję ten tom jako jeden z pierwszych zapowiedzi przypominających życie i działalność dawnych aptek i samych aptekarzy. Czekam na następny!

Aleksander Drygas

Książka jest zbiorem wiadomości, przewodnikiem pozwalającym na poznanie rodowodu i specyfiki podkarpackiego aptekarstwa. Jest swoistą księgą szyfrów, pozwalająca na poruszanie się „... w świecie tajemniczego zawodu farmaceuty, a kiedy indziej w sferze specyfików ratujących organizm od bóleści czy wręcz tajemnic ratujących ludzkie życie. Zebrane informacje, bogato ilustrowane są «nomen omen» pigułką wiedzy aptekarskiej, a może trafniej słownikiem...” - jak czytamy w słowie wstępnym wydawcy Jerzego J. Fafary.

Jan Majewski

ZAMÓWIENIA: Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu

www.institutksiązki.rzeszow.pl

redakcja@institutksiązki.rzeszow.pl

Joanna Raczkowska

Chodzić w ogniu

Chodzić w ogniu
Zatonąć
Wodę ze skóry wycierać
Płomieniem świecy
Tak patrzeć
I nie słyszeć

Jak liście przyklejają się do rtęci szosy
Kamień wyskakuje spod kół
Uderza w szybę
Jak śmiech nie śmieszny wcale
Tylko na twarzy chwilą narysowany
Jak mucha bezdźwięczna
Co ją kołdrą ciszy zamyka
Podobna do tego codziennego
Sarkofagu

Sprawdzać czy to jeszcze ty
Przykładając rękę
Do serca

Świat taki
Niedopowiedziany

Joanna Raczkowska

A jeśli nie było nikogo

A co jeśli
Nie było nikogo
Przede mną
Nikogo nie będzie
Po mnie

Puste tablice
Ziemia pod płytą
Kamień
Żyła wodna

Upuszczony z drżących rąk znicz
Zapałka utopiona
W skrzepłym wosku
Złamany w połowie kwiat

I tylko krzyż
Wciąż obłazi ze rdzy
Odkryty płomień szaleje
Anioł otula się skrzydłami

Nieudeptane ścieżki
Cichną